

ΝΤΕΡΟΙ

19
1500 ΔΡΧ.

περιοδικό για το τραγούδι

κι όλα τ'άλλα

Μαρίκα Νίνου
Κώστας Καπλάνης
ΒΑΣΙΛΗΣ ΣΟΥΚΑΣ
'Ένας φάλτης με κλαρίνο'
Ι.Μ. ΧΑΤΖΗΦΩΤΗΣ
Ιερά και κοσμικά

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

*Jim Karras - Έλληνες μουσικοί στην Αμερική
Φινλανδικές Ρεμπέτικες κομπανίες
Το Ισραήλ τραγουδάει ελληνικά*

ΜΑΝΩΛΗΣ Ο "ΥΠΑΡΧΩ"

Ο ΜΟΥΣΙΚΟΣ ΘΗΣΑΥΡΟΣ
ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ

Ποίηση και τραγούδι του Τάκη Σιμώτα

ΟΤΑΝ ΘΑ ΛΑΜΨΗ
ΠΑΛΙΝ Η ΑΣΤΡΑΠΗ!..

ΣΥΜΠΟΣΙΟ ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ του Ράλλη Κοφίδη

Ντίνος Χριστιανόπουλος
Η ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟ ΡΕΜΠΕΤΙΚΟ

Κωνσταντινούπολη - Σεπτεμβριανά του Στέλιου Ελληνιάδη

Γρανάζ Πολυάριστος

ΓΙΑΝΝΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ

Χρυσό κλαρίνο

ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΡΥΘΜΟΙ

Χορεύοντας στ' αστέρια

Κυκλοφορεί τον Δεκέμβριο

ΝΤΕΦΙ

Είμαστε ακόμα ζωντανοί...

Γραφείο Έκδοσης
Σόλωνος 85 - Αθήνα 106 79

τηλ.: 3629 569

Φαξ: 3641 334

Εκδότης

Σωτήρης Νικολακόπουλος

Υπεύθυνος Σύνταξης

Στέλιος Ελληνιάδης

Σ' αυτό το τεύχος συνεργάστηκαν:

Νίκος Ζουρνατζίδης

Βασίλης Κατσιφής

Ιωάννα Κλειάσιου

Νίκος Κόλλιας

Γιώργος Κοντογιάννης

Ράλλης Κοφίδης

Τάκης Σιμώτας

Γιάννης Χατζηφώτης

Ντίνος Χριστιανόπουλος

Γρηγόρης Ψαριανός

Ιδιοκτησία

Χ.Ελληνιάδου και Σια Ε.Ε.

Νομική Σύμβουλος

Βάσω Διαμαντοπούλου

Καλλιτεχνική Επιμέλεια

Ιωάννα Κλειάσιου

Φωτογραφίες

Σ.Ε. - Αρχείο Ντέφι

Θεσσαλονίκη

Νίκος Θεοδωράκης

Rock 100

Π. Μελά 15 & Τσιμισκή

τηλ.: 031-265708

Διορθώσεις

Κώστας Βλησίδης

Σελυδοποίηση-μοντάζ

Βιβλιοσυνεργατική

Φειδίου 18, τηλ.: 3844 332

Εκτύπωση

Πέτρος Μπάρμπης

Γερανίου 24

Τεύχος 19, έτος 140

Νοέμβρης-Δεκέμβρης 1995

Τιμή δρχ. 1.500

Ο πίνακας του εξωφύλλου είναι
έργο του Πάνου Παπανάκου
“Μπουζουξίδικο στον Πολύγυρο” '70

Πολλά πράγματα άλλαξαν τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια, στην Ελλάδα. Και ίσως, το σπουδαιότερο είναι ότι ο απλός πολίτης βρέθηκε να σύρεται από πρότυπα κοινωνικής συμπεριφοράς που, μέχρι πριν από λίγα ακόμα χρόνια, αποδοκιμάζονταν απ' την κοινωνία ή από μεγάλες ομάδες της που επηρέαζαν το σύνολο και λειτουργούσαν ανασχετικά.

Η αποδυνάμωση του αριστερού δημοκρατικού κινήματος, η αυξανόμενη ανυποληφία μεγάλης μερίδας των εκλεγμένων αντιπροσώπων του λαού, ακόμη κι αυτών με πρότερο έντιμο βίο, και η σύμπλευσή τους με τα “διαπλεκόμενα” κυκλώματα, η εξάπλωση της διαφθοράς μεταξύ των δημοσίων λειτουργών, η συγχέντρωση και άσκηση εξουσίας, πέρα και πάνω από τους νόμους και τους δημοκρατικούς θεσμούς, από το σύμπλεγμα των επιχειρηματιών-εκδοτών, η υποβάθμιση της παιδείας και της δικαιοσύνης, η περιθωριοποίηση των λαϊκών στρωμάτων και η απομάκρυνσή τους απ' τα κέντρα λήψης των αποφάσεων, η παραεξουσία, η εξάπλωση του οργανωμένου εγκλήματος, η συστηματική παραπληροφόρηση από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης... αποτελούν μερικά από τα συστατικά στοιχεία της νέας πραγματικότητας και διαμορφώνουν νέους κώδικες συμπεριφοράς.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή	1-2
Σχόλια	3-20
Η Θεσσαλονίκη και το Ρεμπέτικο, του Ντίνου Χριστιανόπουλου	21-31
Διεθνής Ένωση Φίλων της Ελληνικής Μουσικής (Δ.Ε.Φ.Ι)	33-34
Jim Karras, ένας Έλληνας στο Αμέρικα	35-44
Το Ελληνικό Τραγούδι στο Ισραήλ	45-50
Ρεμπέτικες Κομπανίες στη Φινλανδία	51-53
Όταν θα λάμψη πάλιν η αστραπή, του Ράλλη Κοφίδη	54-55
Πολιτιστική Μονοκρατορία του Τραγουδιού, του Τάκη Σιμώτα	56-62
Ιερά και Κοσμικά, του Γιάννη Χατζηφώτη	64-65
Πανελλαδική Κινητοποίηση για το Δημοτικό Τραγούδι	66-70
Θόδωρος Αγαπητός, του Νίκου Κόλλια	71
Ο Μουσικός Θησαυρός του Πόντου, του Νίκου Ζουρνατζίδη	72-74
Βασίλης Σούκας, ένας Ψάλτης με Κλαρίνο, του Βασίλη Κατσιφή	76-77
Οι Τελευταίες Μέρες με τη Μαρίκα Νίνου στο Μπρούκλιν	78-81
Ο Μανώλης ο “Υπάρχω”	82-85
Κωνσταντινούπολη, Σεπτέμβρης 1955, του Στέλιου Ελληνιάδη	86-88
Βιβλιοπαρουσίαση	90-93
Δισκογραφία	94-97
Δισκοπαρουσίαση, των Στέλιου Ελληνιάδη, Ιωάννας Κλειάσιου, Γρηγόρη Ψαριανού	98-102
Επιστολές αναγνωστών	103-104

Οι νέοι σταυροφόροι

Μια τεράστια πολιτισμική καταστροφή συντελείται στα Βαλκανια. η χειρότερη απ' τη μικρασιατική καταστροφή. Ό,τι δεν κατάφερε ο ναζισμός, το κατάφερε ο νεοναζισμός.

Οι ιμπεριαλιστές είναι πια ανυπόμονοι. Δεν θέλουν να διαβρώσουν σιγά τους λαούς, τώρα των Βαλκανίων, για να τους εκμεταλλευτούν πιο εντατικά. Βιάζονται κι όποιον πάρει ο χάρος. Τους πιέζει ο ανταγωνισμός τους γιατί η ανάπτυξή τους κρέμεται συνεχώς από μια κλωστή. Θα συντρίψουν, για ν' αρπάξουν.

Γι' αυτό, οι νέοι σταυροφόροι δεν αρκέστηκαν στη φυσική εξόντωση εκατοντάδων χιλιάδων ανθρώπων και το ξεκλήρισμα των οικογενειών τους.

Το σχέδιό τους είναι φανερό και προβλέπει όχι μόνο την στρατιωτική εξουθένωση των Σέρβων, αλλά και την πολιτισμική αποξένωση όλων των λαών της περιοχής. Γιατί ο έλεγχος της περιοχής περνάει μέσα και από την αποδυνάμωση όλων των εθνικών πολιτισμών.

Σκορπίσανε τους ανθρώπους δεξιά κι αριστερά, έχασε η μάνα το παιδί και το παιδί τη μάνα. Τα τοπικά ήθη και έθιμα, η δημιουργική συνύπαρξη των λαών, η παραδοσιακή αρχιτεκτονική, η σχέση με τη γη και τη φύση, το ευαίσθητο πλέγμα του πολιτισμού, όλα ισοπεδώθηκαν.

Μια πρωτοφανούς βαρβαρότητας προσπάθεια να σβηστεί ένας πολιτισμός, εθνικός και πολυεθνικός, ένα υπόδειγμα, μέχρι σήμερα, συμβίωσης και συνεξέλιξης.

Οι ανθρώπινες κοινότητες, οι εστίες που δημιουργούν πολιτισμό και ο κοινωνικός ιστός, που σχηματίστηκαν μέσα από επίπονη διαδρομή εκατοντάδων χρόνων, ξεχαρβαλώθηκαν. Αποκόπηκαν οι άνθρωποι απ' τις φυσικές εστίες τους. Αφήσανε πίσω τα κόκαλα των πατεράδων τους, τα δέντρα που φυτέψανε και τα σπίτια τους. Καταστράφηκαν πόλεις, χωριά, συνοικίες, γειτονιές, μνημεία. Ομάδες, παρέες, φιλίες, συγγένειες διαλύθηκαν. Χάθηκε ό,τι αναπτύχθηκε μέσα σε εκατοντάδες χρόνια. Όλοι ξένοι μεταξύ ξένων, εχθροί μεταξύ εχθρών.

Τα μητροπολιτικά κέντρα και οι

ντόπιοι αλήτες δηλητηρίασαν με μίσος τις ψυχές των ανθρώπων που ζούσαν ειρηνικά και αρμονικά. Και πριν προλάβουν να συνειδητοποιήσουν τι συμβαίνει, βρέθηκαν στην κόλαση της φωτιάς και του αίματος.

Και αφού τους εξαντλήσουν πλήρως, έτσι όπως θα είναι ξεθωμένοι απ' τον πόλεμο και διαλυμένοι, θα μπουκάρουν οι δυτικοί εκδορείς για να τους ανοικοδομήσουν και να τους επιβάλουν τα "προηγμένα" πολιτιστικά στοιχεία που κουβαλούν: φάστ φουντ, ηρωίνες, σαπουνόπερες και απορρυπαντικά. Μέχρι τώρα ταϊζουν τις αδηφάγες πολεμικές βιομηχανίες τους και μετά θα παραδώσουν τις καμένες ψυχές και τα σκαμμένα εδάφη στους ψυχιατρούς, τους διαφημιστές, τους εργολάβους και τις τοιμεντοβιομηχανίες.

Οι γέφυρες και οι δρόμοι, αλλά και τα θαυμάσια αγροτικά και αστικά σπίτια της Γιουγκοσλαβίας, με τις κεραμοσκεπές και τους κήπους, ισοπεδώθηκαν ή κάηκαν. Και οι τρομαγμένοι λαοί, τα σημαδεμένα παιδιά με τη φρίκη του πολέμου, θα αποτελέσουν εύκολο έδαφος για διάβρωση και αλλοτρίωση.

Ένα τεράστιο έγκλημα σε βάρος του πολιτισμού απ' την πολιτισμένη Δύση.

Τζάμπα τα ακριβά CD!

Αναρωτιούνται οι εταιριάρχες γιατί πέφτουν σταθερά και ραγδαία οι πωλήσεις των δίσκων, τα τελευταία χρόνια, και δείχνουν ανήμποροι να αντιδράσουν θετικά. Σε όλες τις ερμηνείες του φαινούμενου λείπει εντελώς η παραδοχή της αδυναμίας τους να αντιληφθούν το ρόλο τους κάτω από τις σημερινές συνθήκες.

Αντ' αυτού δίνουν κάτι βαρύγδουπες εξηγήσεις που τις αναιρούν με την πρακτική τους και

Σε τι περιβάλλον θα μεγαλώσουν τα παιδιά της πρώην Γιουγκοσλαβίας;
(Στη φωτογραφία, Σερβάκια που φιλοξενήθηκαν με ευθύνη του Δήμου Ν. Ιωνίας)

κάνουν ό,τι μπορούν για να υπονομεύσουν ακόμα πιο πολύ τη δισκογραφία.

Η ελληνική δισκογραφία πάσχει εδώ και πολύ καιρό από έλλειψη προσανατολισμού. Στις εταιρίες δίσκων, μια νέα γραφειοκρατία προσαρμοσμένη στις ανάγκες και τις επιταγές των ραδιοτηλεοπτικών μέσων, δεν πιάνει καθόλου τους σφυγμούς της ελληνικής κοινωνίας και κινείται αλλοπρόσαλλα.

Ταυτόχρονα, τα μεγάλα έξοδα, οι πιέσεις απ' τις μητροπολιτικές πολυεθνικές για κέρδη, ο ανταγωνισμός και η διεκδίκηση μεγαλύτερου μεριδίου της αγοράς, οδηγούν τους εταιριάρχες σε λύσεις τραβηγμένες απ' τα μαλλιά, που εξασφαλίζουν προς το παρόν τα κέρδη, αλλά βαθαίνουν ακόμα πιο πολύ την κρίση.

Αυτός ο πανικός είναι εμφανής στον καθορισμό των τιμών πώλησης των δίσκων. Για να μη μειωθούν τα κέρδη, παρ' όλη την πτώση, τα τελευταία χρόνια αυξάνουν συνεχώς τις τιμές κι έτσι βλέπουμε να πουλάνε λιγότερα κομμάτια αλλά να κάνουν, πουλώντας ακριβότερα, τους ίδιους ή και μεγαλύτερους τζίρους. Πράγμα το οποίο, ασφαλώς, οδηγεί σε ακόμα μεγαλύτερη πτώση των πωλήσεων, αφού καθιστά για πολλούς μουσικόφιλους - σε εποχή γενικότερης οικονομικής στενότητας - απαγορευτική την αγορά ενός CD των 6.5 ή 7 χιλιάδων δραχμών.

Και σαν μην έφτανε αυτό, πουλάνε τους δίσκους στις εφημερίδες, τις τηλεοράσεις και τα περιοδικά, σε απίστευτα χαμηλές τιμές, για να τους προσφέρουν στους αναγνώστες τους με κουπόνια. Μ' αυτή τη συναλλαγή, επιτυγχάνουν μεν μεγάλους τζίρους λόγω των μεγάλων ποσοτήτων που καταναλώνονται, αλλά ταυτόχρονα διώχνουν πολλούς αγοραστές δίσκων απ' τα καταστήματα, αφού, όχι μόνο τους ικανοποιούν την ανάγκη για ηχογραφημένη

μουσική, αλλά τους δημιουργούν και τη συνήθεια να την αποκτούν ΔΩΡΕΑΝ!

Πώς, λοιπόν, ένας απλός μουσικόφιλος θα πάει ν' αγοράσει ένα δίσκο;

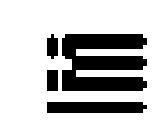
Και, αναρωτιέται κανείς, πώς θα συμπεριφερόταν ο υποψήφιος αγοραστής ενός δίσκου αν γνώριζε ότι, ως συνέπεια του άγριου ανταγωνισμού για τα μερίδια της αγοράς, οι εταιρίες έφτασαν στο σημείο να πουλάνε, στις εφημερίδες, το CD προς 320 δραχμές το κομμάτι!!! Την ώρα που το CD πουλιέται στα καταστήματα δίσκων προς 6 ή 7 χιλιάδες!

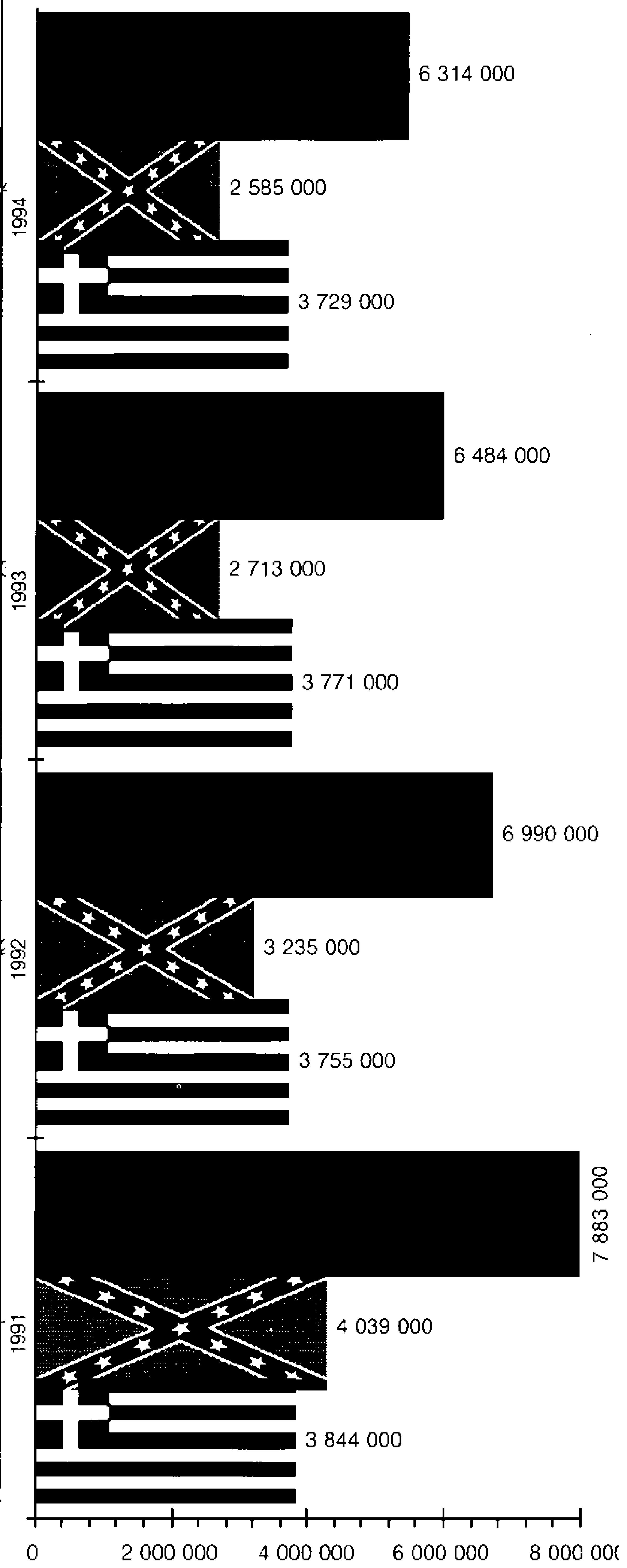
Αυτό κι αν είναι προκλητικό και αντιεμπορικό!

Άλλα, η υποβάθμιση δεν σταματάει εκεί. Γιατί, εάν η προσφορά μέσω του τύπου απλώς αποδυναμώνει τη σημασία του δίσκου και της μουσικής που αυτός περιέχει, η διάθεσή του μέσα από τα κουτιά των απορρυπαντικών, τον εξομοιώνει με τα πλαστικά παιχνίδια και τον ευτελίζει.

Όλη η γοητεία της απόκτησης ενός δίσκου πήγε περίπατο, για πρόσκαιρα οφέλη.

Και μ' όλ' αυτά, με την ακρίβεια και το τζάμπα, εξασφαλίζονται προς το παρόν τα εισοδήματα των εταιριών, αλλά η δισκογραφία δεν βγαίνει απ' την κρίση.

 ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΕΕΝΑ ΣΥΝΟΛΟ ΠΩΛΗΣΕΩΝ

Πάνω από 1.5 εκατομμύριο λιγότεροι δίσκοι πουλήθηκαν (σε κανονικές τιμές αγοράς) απ' τις μεγάλες εταιρίες δίσκων μέσα στο '94 σε σχέση με το '91. Μια εντυπωσιακή πτώση 20% σε μια τετραετία! Απ' την άλλη, τα "δωρεάν" (premium στη γλώσσα της δισκογραφίας), που δίνονται με κουπόνια μέσω των ΜΜΕ, πέρασαν το 1.5 εκατομμύριο κομμάτια μέσα στο πρώτο εξάμηνο του 1995!

Γειά σου χύριε Δήμαρχε!

Λένε και γράφουνε συνεχώς, εδώ και δεκαετίες, ότι το δημοτικό τραγούδι είναι νεκρό, του παρελθόντος.

Και όμως, όποιος έχει σχέση με τους κανονικούς ανθρώπους, με την αληθινή Ελλάδα, που κρύβεται πίσω απ' τις καινούργιες κακές συνήθειές μας, χαίρεται με την ελεύθερη έκφραση των ανθρώπων, που χωρίς χόμπλεξ σέρνουν το χορό. Απ' τα μικρά παιδιά που με αγαλλίαση κάνουν τους δικούς τους κύκλους, ως τους δημάρχους που δεν διστάζουν να ιδρώσουν και να τσαλακώσουν τα κοστούμια τους στην κεντρική πλατεία της πόλης, του χωριού, της συνοικίας.

5

Στη Νίκαια, ο δήμαρχος Βασίλης Τράπαλης και οι συνεργάτες του, έδωσαν την ευκαιρία σε συγκροτήματα παραδοσιακής μουσικής, που αποτελούνται από νέους μουσικούς, να παρουσιάσουν τη δουλειά τους. Στην αναμνησική φωτογραφία απ' το Κηποθέατρο, η μουσική ομάδα "Κέρος" του μουσικού συνθέτη Νίκου Οικονομίδη, που αποτελείται από τους: Νίκο Οικονομίδη, βιολί-τραγούδι, Θανάση Στεργίου, κανονάκι, Αντώνη Γκαρδάση, λαούτο, Θανάση Σοφρά, μπάσο, Γιώργο Ρωμανέα, μπουζούκι-τραγούδι, Καίτη Κουλιά, τραγούδι, Χρυσούλα Γαλαθρή, τουμπελέκι-τραγούδι, Στέλιο Καρμανιόλα, ακορντεόν, Χρήστο Μανιφάβα, κιθάρα και Άκη Βελώνια, κρουστά.

Φωτογραφίες: Σ.Ε. - ντέφι

Στην κεντρική πλατεία της πόλης, ο δήμαρχος της Αμφικλειας Νίκος Γκιώνης σέρνει το χορό, με ωραίες φιγούρες, υπό τους ήχους του κλαρίνου του Λάμπρου Στεφανή.

ΑΠΟ ΠΑΝΩ:

Στην Ηλιούπολη, στο θαυμάσιο θέατρο του Άλσους, ο δήμαρχος Θόδωρος Γεωργάκης προτιμάει ένα τσάμικο με τον Κόρο εν δράσει! (1)

Στην πλατεία Σπάρτης (Μ. Ασίας), ο δήμαρχος της Νέας Ιωνίας Πέτρος Μπουρδούκος χορεύει υπό τους ήχους του βιολιού του Νίκου Οικονομίδη (2) και

στη Νεάπολη, Λασιθίου Κρήτης, υπό τους ήχους της κρητικής λύρας του Λεωνίδα Κλάδου, ο δήμαρχος Νίκος Καστρινάκης συμμετέχει ενεργά στο ωραιότατο πανηγύρι της Παναγίας (3)

Απ' την πολλή αγάπη για το σινεμά

Από τότε που μπήκε η τηλεόραση στα σπίτια, τα καλοκαιρινά και τα χειμερινά σινεμά μετατρέπονται σε σουπερμάρκετ ή πολυκατοικίες, χωρίς να ιδρώνει καθόλου η ηγεσία του Υπουργείου Πολιτισμού!

Όλοι οι υπουργοί, απ' την κινηματογραφόφιλη Μερκούρη ως τον μουσικόφιλο Μιχρούτσικο, πέρα απ' την έχφραση ανησυχιών, παρακολουθούν σιωπηρώς την εξαφάνιση του σινεμά. Παρ' όλο που είχε φανεί από νωρίς, κανένα ουσιαστικό μέτρο δεν πάρθηκε ε-

6

γκαίρως ώστε να περιοριστεί η δυσμενής εξέλιξη. Όλοι οι αρμόδιοι θεωρησαν σαν δεδομένη την πλήρη κυριαρχία της τηλεόρασης και αποδέχτηκαν ως αναπότρεπτες όλες τις συνέπειες. Μόνο οι ειδικές δήμοι διέσωσαν αρκετούς κινηματογράφους, ευτυχώς.

Πώς να εξηγηθεί αυτή η απάθεια μπροστά στη συνεχιζόμενη εξαφάνιση των αιθουσών του κινηματογράφου; (Με την ανοχή των κινηματογραφιστών που σπρώχνονται μόνο για τις επιχορηγήσεις του Υπουργείου).

Μόνο σε Κυφέλη-Πατήσια έχλεισαν άλλοι 4 κινηματογράφοι: Άλφα (έγινε γκαράζ), Αμαλία, Αιπασαντόρο, Αττική...

Φαίνεται ότι, όπου περνάει απ' το χέρι τους να κάνουν κάτι για να διασώσουν τις αίθουσες συνάθροισης των ανθρώπων, οι παραλείψεις τους είναι ευδιάκριτες και αποκαλυπτικές.

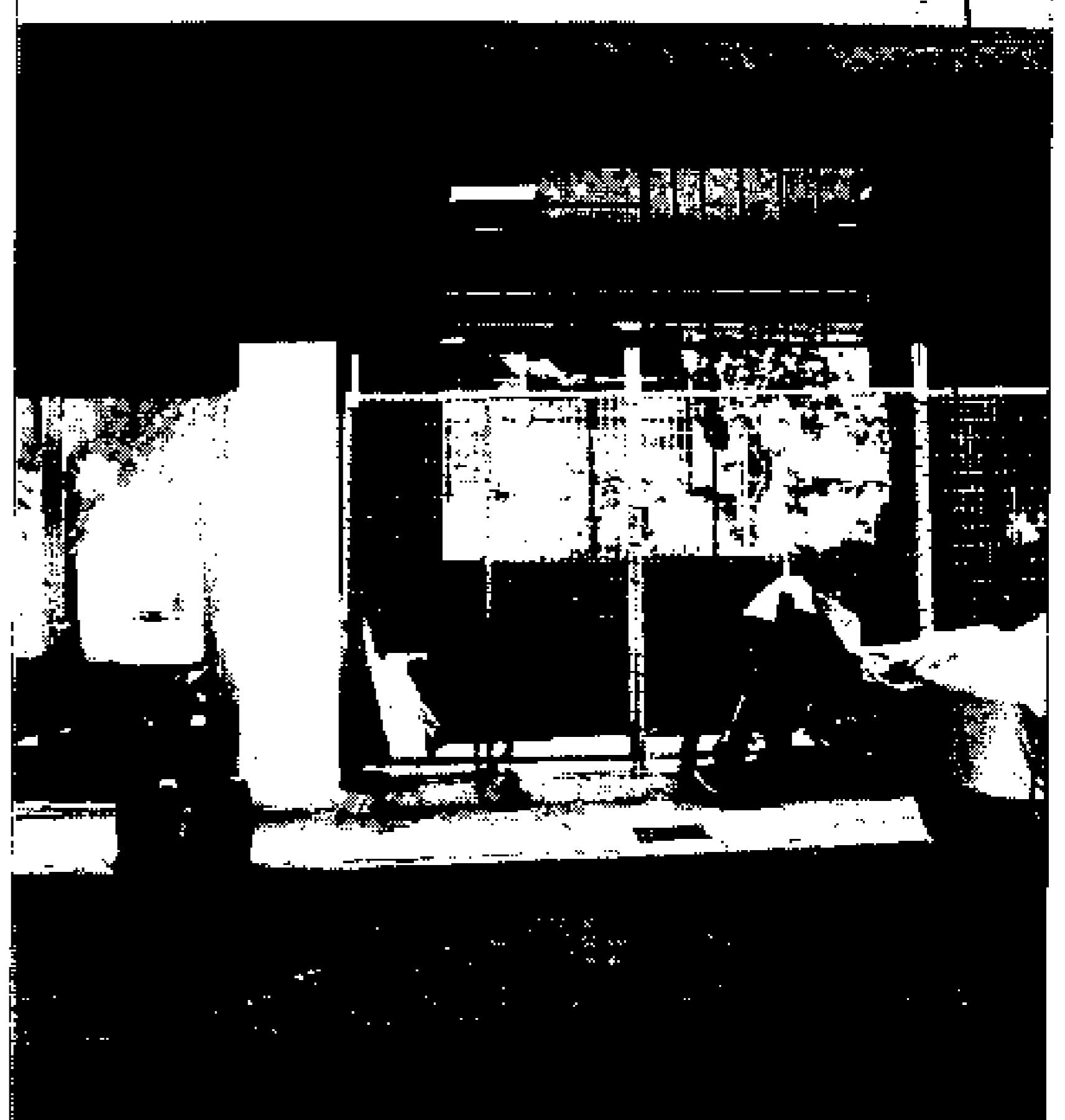
Όταν πράττουν κιόλας, η καταστροφή είναι βιβλική!

Η Μερκούρη υπέγραψε την κατεδάφιση του Ορφέα και έχανε το Ρεξ ντίσκο.

Και τώρα που το Παλλάς παύει από φέτος να είναι συναυλιακός χώρος (πάλι καλά που ο ενοικιαστής το ξανακάνει σινεμά), ο μοναδικός χειμερινός χώρος συναυλιών στην πρωτεύουσα είναι πια το Μέγαρο!

Φωτ.: Σ.Ε.- ντέφι

Η ζωή πίσω απ' τον κεντρικό δρόμο ΣΤΗ ΣΚΥΡΟ

“Ήρθες σε άσχημη εποχή, αν ερχόσουνα Οκτώβριο, να βάλω τη ρέγγα και το χρασί” λέει ο ένας και συμπληρώνει ο άλλος: “Απόχριες να θρείς που ο κόσμος γλεντάει, ή Ηάσχα, να βάλομε την φησταριά”...

Και αναρωτιέσαι, πόσο παραπλανητική και επιφανειακή είναι η εικόνα των νησιών το χαλοκαίρι, που όλα παίρνουν το ροζέ χρώμα του βόρειου τουρίστα;

Ανοίγουν και στρώνονται τα ενοικιαζόμενα, εγκαθίστανται οι Αθηναίοι που έχουν ανοίξει μπαράκι ή σούβενιρ-σοπ στον κεντρικό δρόμο και δραστηριοποιούνται ορισμένες ειδικότητες που είναι σε λανθάνουσα κατάσταση το χειμώνα: Φαράδες, ταξιτζήδες, σερβιτόροι...

Για να σου λυθεί η απορία, πρέπει να μείνεις εκεί ή για να σου ανοίξουν γρήγορα τα μάτια, να έχεις ένα φίλο ντόπιο ή το Γιώργο των Κοντογιάννη που κάνει διακοπές στη Σκύρο κάθε χρόνο από το 1971.

Πίσω λοιπόν, απ' τα Rooms to let, τα στέκια με τα αντιηλιακά διαφόρων βαθμών προστασίας και τον μονότονο ήχο των μπαρ που διαχέεται στο δρόμο, υπάρχει η άλλη ζωή, η δική τους, που δεν σκέφτονται να την αλλάξουν έστω κι αν τα παιδιά τους εντυπωσιάζονται απ' την εικόνα της ζωής που βλέπουν στην τηλεόραση.

Ο Λευτέρης, απ' τους λίγους σκυριανούς επιπλοποιούς, στα μεγάλα διαλείμματα της δουλειάς του, σκάβει μπαγλαμάδες, ο Μανώλης, ο “Υπάρχω”, τραγουδάει Καζαντζίδη, η Φρόσω, η ταβερνιάρισα του Μύλου, σκουπίζει τα χέρια στην ποδιά της και συντροφεύει στο τραγούδι τις παρέες των πελατών της, που φέρνουν όργανα, ο Γιάννης βάζει το ωραίο

Στο εργαστήρι του Λευτέρη...

Φωτ.: Σ.Ε. - Νέφι

7

χρασί και τα φρούτα απ' το κτήμα του, ο Γιώργος, ο ταβερνιάρης απ' την Κυρά-Παναγιά, φυσάει λαϊκούς σκοπούς στο κλαρίνο μέχρι πρωίας, ο Θόδωρος ο Φαράς, ακούγεται απ' το δρόμο να παλεύει με το μπουζούκι του επί ώρες, ο Γιάννης ο ψυχτικός, ο Μανώλης ο ξυλουργός κι ο Χρυσικόπουλος ο Κερκυραίος, παίζουν μπουζούκι και ο Σταμάτης, ζωγραφίζοντας τα πήλινα, τραγουδάει “από τα μπεντέμια πέφτω, τζόγια μου” κι από χοντά τους αξιωματικοί και στρατιώτες της αεροπορικής βάσης· όλοι αυτοί που κρατούν ζωντανό τον τόπο, περιμένουν πότε θα περάσει κι ο Αύγουστος, για να ζήσουν σαν άνθρωποι.

Τα σουξέ

Η Ελλάδα έχει γεμίσει μπαρ, μπαράκια, ντίσκο-μπαρ, ντισκοτέκ και καφετέριες, όπου παίζεται συνεχώς μουσική, από κασέτες και δίσκους ή και ζωντανά. Τα τραγούδια τα διαλέγουν συνήθως οι μπάρμεν ή οι ντισκ-τζόκεϋ, καμιά φορά κι οι μαγαζάτορες. Τα τελευταία χρόνια καθιερώθηκε να παίζονται, σχεδόν σε όλα, όχι μόνο ξένα, αλλά και ελληνικά τραγούδια. Ιδιαίτερα, μετά από κάποια ώρα, πέφτουν τα ζεϊμπέκικα, τα τσιφτετέλια, τα ερωτικά τραγούδια και γενικώς όλα τα σουξέ της εποχής μαζί με κάποια κλασικά, που είναι μονίμως επίκαιρα.

Από μια βόλτα σ' αυτά τα στέκια, καταγράφαμε τις επιτυχίες των τελευταίων μηνών:

“Το ωραιότερο πλάσμα του κόσμου” με τον Λευτέρη Πανταζή, “Φεγγαρολούλουδα” με τον Σάκη Αρώνη, “Δεν κοιμάμαι πια τα βράδια” με τον Μάκη Χριστοδουλόπουλο, “Άστατος” και “Το χαρτονόμισμα” με τον Πασχάλη Τερζή, “Μη μιλάς, σ' αγαπώ” με την Εύα Κανέλλη, “Στροφές” και “Τι να μας πεις εσύ” με τον Βασίλη Τερλέγκα, το “Μαντήλι” με τον Γιάννη Βασιλείου, “Ο αετός” με τον Νότη Σφακιανάκη, “Δεν ακούς” και “Χρέωσέ το σε μένα” με τον

Βασίλη Καρά, “Στο χα πει” με τον Στέλιο Ρόκκο, “Όπου και να πάω χάνομαι” με τη Στέλλα Κονιτοπούλου, “Μέτρα” με την Άννα Βίσση και το Νίκο Καρβέλα, ο “Σκορπιός” του Κορχολή, “Φύσηξε έρωτας Βοριάς” και “Το αίνιγμα” με τους Ζιγκ Ζαγκ, ενώ ακούγονται πολλά τραγούδια του Καλλίρη, του Μαζωνάκη, του Αλκαίου και βεβαίως της Καίτης Γαρμπή, που τράβηξε τον περισσότερο κόσμο στις καλοκαιρινές εμφανίσεις της.

Ακόμα, ακούει κανείς “Ονειρό μου και ζωή μου” με τη Χριστίνα Μαραγκόζη, “Δεν υπάρχει τίποτα” με τη Δέσποινα Βανδή, “Κόκκινα φανάρια” με τη Δάφνη κ.ά.

Τραγούδια, που τα αγνοούν τα “μεγάλα” ραδιόφωνα, αλλά ακούγονται και χορεύονται στα μαγαζιά και παίζονται απ’ τα συνοικιακά και επαρχιακά ραδιόφωνα περισσότερο από οτιδήποτε άλλο.

Οι καλοκαιρινές συναυλίες Το δημόσιο χρήμα Οι αγαθοί σκοποί

1. Πού πας παλικάρι με τέτοιον καιρό;

Χρόνια τώρα παρακολουθούμε το χυνηγητό των μουσικών συγχροτημάτων, για να κλείσουν συμφωνίες με τους δήμους που οργανώνουν συναυλίες. Επιστολές, διαφημιστικά έντυπα, προσφορές, τηλεφωνήματα, παρεμβάσεις για ένα κομμάτι, μικρό ή μεγάλο, της καλοκαιρινής πίτας.

Κάθε καλοκαίρι, εκατοντάδες εκατομμύρια ξοδεύονται, καλώς και κακώς, για συναυλίες και θεατρικές παραστάσεις σε πόλεις και χωριά, ορισμένες καλές και ορισμένες μίζερες και φτηνιάρικες.

Εκδηλώσεις που συχνά γίνονται, γιατί οι δήμαρχοι αισθάνονται ότι κάτι πρέπει να κάνουν, για να

ευχαριστήσουν τους δημότες τους ή για να μην κατηγορηθούν ότι δεν έχουν κουλτούρα, ξοδεύοντας κάποια λεφτά που ίσως τους περισσεύουν ή τα αποσπούν από άλλου.

Όχι πως μια συναυλία δεν είναι μια ευχάριστη προσφορά στους στερημένους ανθρώπους της επαρχίας. Αλλά, με την έλλειψη γενικότερης και συστηματικότερης πολιτικής, λειτουργεί σαν φτωχό υποκατάστατο. Εμφανίζονται, λένε τα τραγούδια τους, παίρνουν τις επιταγές και φεύγουν όπως ήρθαν. Τι μένει πίσω; Στην καλύτερη περίπτωση μια ευχάριστη ανάμνηση.

Άσε που πολλοί δήμοι καταφεύγουν στα ίδια συγχροτήματα κάθε χρόνο, στις “φίρμες”, επιλέγοντας μια εύκολη λύση, που μπορεί να μην αποτελεί πολιτιστική πολιτική, αλλά κόβει εισιτήρια.

Υπάρχουν και ορισμένοι σύλλογοι και δήμοι που, με επιμονή και προσπάθεια, καθιέρωσαν αξιοπρόσεκτες ετήσιες εκδηλώσεις. Άλλα μόνο λίγοι προχώρησαν σε δραστηριότητες με κέντρο βάρους την ενίσχυση της τοπικής καλλιτεχνικής ζωής, τη ζωογόνηση των τοπικών παραδόσεων, την υποστήριξη νέων καλλιτεχνών ή την προβολή της εθνικής μουσικής.

Σε αρκετούς δήμους δημιουργήθηκαν αξιόλογοι πολιτιστικοί οργανισμοί και πνευματικά κέντρα, αλλά και σε άλλους η διεύθυνσή τους ανατέθηκε σε άσχετους ανθρώπους, για να τους βολέψουν.

Ταυτόχρονα, καθιερωμένοι θεσμοί και γιορτές εκφυλίζονται ή εξασθενούν από την πλημμυρίδα νέων ηθών και τις αλλαγές που συντελούνται στις τοπικές κοινωνίες.

Φαινόμενα που χρειάζεται επιτακτικά να μελετηθούν και αναλόγως να ενισχυθούν οι τοπικές εκδηλώσεις με ιστορία, που στενάζουν κάτω από το βάρος των σύγχρονων ισοπεδωτικών τάσεων και δυνάμεων.

Βέβαια, δεν μπορεί να δοθεί μια κατεύθυνση από κάποιο υπουργείο ή κάποια κυβέρνηση, γιατί η πολιτιστική πολιτική είναι κάτι πολύ σύνθετο, εθνικό και τοπικό. Αν το αναλάβει κι αυτό το κράτος, κεντρικά και συγκεντρωτικά, θα οδηγηθούμε σε κεντρικά καθοδηγούμενη ισοπέδωση.

Χρειάζεται μια εθνική εγρήγορση σε όλα τα επίπεδα, που θα αντανακλαστεί και στα πολιτιστικά πράγματα, με βάση τον τοπικό δυναμισμό και τις τοπικές παραδόσεις.

Γι’ αυτό, εάν δεν ζωντανέψουν οι τοπικές δυνάμεις, καμιά επιχρήγηση και καμιά κεντρική κατεύθυνση δεν θα τις αναστήσει.

Πολύ συχνά, μάλιστα, οι παρεμβάσεις του κέντρου, σε επίπεδο οικονομικό ή πολιτικό, επιφέρουν ακριβώς το αντίθετο αποτέλεσμα. Γιατί, υπάρχει το ακατανίκητο γραφειοκρατικό σύμπλεγμα και γιατί, ανέκαθεν, η πολιτική εξουσία επέλεγε τις κινήσεις της κυρίως με βάση το κομματικό της συμφέρον και τις υποχρεώσεις της στα οργανωμένα οικονομικά συμφέροντα. Η τα μικροσυμφέροντα ορισμένων προσώπων, όπως έχει παρατηρηθεί με υπουργούς που ενισχύουν δυσανάλογα, και μερικές φορές προκλητικά, τις ιδιαίτερες εκλογικές περιφέρειές τους, ενώ άλλες περιοχές, πολύ ευαίσθητες και με μεγάλες ανάγκες, δεν φροντίζονται από κανέναν και μαραζώνουν απ’ την εγκατάλειψη. Για να διαιωνίζεται η ανισόρροπη εξέλιξη.

Γι’ αυτή την κατάσταση ευθύνη έχουν και οι “φίρμες” που απαιτούν υπέρογκες αμοιβές, εξωμοιώνοντας τις συναυλίες με τις αρπαχτές που έκαναν παλιότερα στα μαγαζιά, τα οποία πια δεν μπορούν να πληρώσουν τόσα λεφτά και σχεδόν αντικαταστάθηκαν από τους δήμους που διαθέτουν μεγάλα ποσά που δίνονται πιο εύκολα, γιατί δεν βγαίνουν απ’ την τσέπη αυτών που τα δίνουν.

Και τι νόημα έχει, αλήθεια, να ενισχύουν οι φτωχοί δήμοι της επαρχίας τους πολυεκατομμυριούχους αστέρες της πρωτεύουσας που μπορούν να στηρίξουν με τη δημοτικότητά τους την επαγγελματική τους σταδιοδρομία;

Αλλά κι αυτοί, οι εύποροι και διάσημοι, προτιμούν το εύκολο χρήμα, διεκδικώντας το μάλιστα με κάθε τρόπο, μερικές φορές και αθέμιτο. Και εφευρίσκονται πολλοί τρόποι για να κατοχυρώσει κανείς υπέρ του εαυτού του το πιο μεγάλο μερίδιο. Με υπέρμετρη δημοσιότητα, με υψηλές γνωριμίες κ.τ.λ.

2. Ναι με όχι στα ναρκωτικά;

Ένας από τους καλύτερους τρόπους που έχουν εφευρεθεί για να διεκδικεί κανείς τις κρατικές παροχές είναι και η εκμετάλλευση σκοπών που θεωρούνται κοινωνικά ιεροί.

Για να επιτευχθεί αυτό, ορισμένοι καλλιτέχνες καλλιεργούν ένα ιδιαίτερο "image" και ειδικεύονται, προκειμένου να αποκτήσουν την καλύτερη δυνατή πρόσβαση στα σχετικά κονδύλια. Ο ένας μονοπάλει τις εκδηλώσεις για τα ναρκωτικά, ο άλλος για την Κύπρο, ο τρίτος για την αντίσταση, ο άλλος για την ειρήνη και ούτω καθ' εξής. Και εισπράττουν τα κονδύλια και τις παροχές, άμεσες και έμμεσες, που προσφέρει αυτού του είδους η δραστηριότητα.

Τελευταία, ένα ισχυρό άλλοθι για τέτοιου είδους εισπράξεις είναι ο αγώνας για την καταπολέμηση των ναρκωτικών. Υπαρχούσης της κοινωνικής ευαισθησίας, προσφέρει το απαραίτητο πρόσχημα για να σπαταληθούν πολλά λεφτά με ευκαιριακές εκδηλώσεις.

• • • • •

Φωτ.: Σ.Ε. - ντέρι

9

Συναρπαστική φετινή καλλιτεχνική συνεργασία:

Γιώργος Κόρος και Ελένη Βιτάλη, με έμφαση στα δημοτικά τραγούδια, οι δύο σπουδαίοι ερμηνευτές, μαζί.

Δυστυχώς, συχνά, πίσω από τέτοιες χρηματοδοτήσεις χρύβονται προσωπικές φιλίες, εξυπηρετήσεις και χαρισματικές αναθέσεις, αφού είναι πασιφανές ότι ο αγαθοεργός σκοπός δεν εξυπηρετείται και τα λεφτά θα μπορούσαν να ξοδευτούν με καλύτερο τρόπο.

Βάσει ποιας εκτίμησης, δηλαδή, μια συναυλία που αναφέρει στην αφίσα της ότι είναι εναντίον των ναρκωτικών, βοηθάει τον αγώνα κατά των ναρκωτικών; Είναι τόσο εύκολα και απλά τα πράγματα; Μήπως, αντιθέτως, αυτές οι άσφαιρες συναυλίες, που από μακριά μυρίζουν ρουσφέτι, ενισχύουν το κλίμα σήψης που ευνοεί τη διάδοση των ναρκωτικών;

Είναι δυνατόν οι πολυεκατομμυριούχοι τραγουδιστές και οι άνθρωποι του κατεστημένου, αυτοί που διαχειρίζονται δεκάδες εκατομμύρια, που προορίζονται για τον περιορισμό της διάδοσης, να πείθουν τους χρήστες ή τους υποφήφιους χρήστες να αποφύγουν ή να απορρίψουν τα ναρκωτικά, τα οποία πολλοί νέοι άνθρωποι τα χρησιμοποιούν ακριβώς ως σύμβο-

λα της αντίθεσής τους στο βολεμένο κατεστημένο; Υπάρχει, παγκοσμίως, εμπειρία που να οδηγεί σε τέτοια συμπεράσματα;

Όπως και να έχει, ακόμα κι όταν η προσπάθεια είναι ανιδιοτελής, η καμπάνια κατά των ναρκωτικών πρέπει να γίνεται με τρομερή προσοχή και όχι για να ξοδευτούν τα λίγα διαθέσιμα χρήματα. Γιατί, δεν είμαστε πια στην πρώτη φάση εκδήλωσης του προβλήματος, που ήταν ίσως χρήσιμη η απλή επισήμανση του προβλήματος. Σήμερα, κάθε ενέργεια για την αντιμετώπιση του προβλήματος απαιτεί μεγάλη μελέτη και προετοιμασία. Κάθε επιφανειακή ή αμφίβολης ειλικρίνειας δημόσια πράξη, ίσως να προκαλεί μεγαλύτερη βλάβη και οπισθιδρόμηση.

Οι συναυλίες Θεοδωράκη-Χατζιδάκι, παλιότερα, του Σαββόπουλου και του Παπακωνσταντίνου, φέτος, που χρηματοδοτήθηκαν από κονδύλια που προορίζονται για τον αντιναρκωτικό αγώνα, σε ποιούς απευθύνονται δηλαδή; Σε χρήστες ή σε άτομα με προδιάθεση; Εκτός κι αν θεωρούν

ότι το ακροατήριό τους αποτελεί την ομάδα υψηλότερου κινδύνου!

Και, τελικά, πρέπει να πληρώνονται οι καλλιτέχνες για τέτοιου είδους κοινωνικές "υπηρεσίες";

3. Δεν φτάνει ένα τραγούδι για την Κύπρο

Η ίδια ευθύνη και προσοχή απαιτείται για τα εθνικά μας ζητήματα.

Η εθνική οντότητα, η ζωή και η αξιοπρέπεια όλων μας, εξαρτώνται από τη σοβαρότητα, τη λεπτότητα, την ειλικρίνεια, την υπομονή και την αυτοχή, την αποφασιστικότητα και την προσεκτικά σχεδιασμένη πρακτική μας. Γι' αυτό οι συνταγές που εμφανίστηκαν μέχρι σήμερα δεν πείθουν και είναι αναποτελεσματικές.

Έτσι υποβιβάσαμε και τον αγώνα για το Κυπριακό σε γραφική πολιτιστική γιορτή, κάτι σαν την αναπαράσταση του βλάχικου γάμου. Συνήθως, με τους επίσημους σε περίοπτες θέσεις και τα ονόματά τους στις εφημερίδες. Άραγε, πώς επιδράει στους ίδιους μια τέτοια εκδήλωση "αφύπνισης"; Βοηθούνται τουλάχιστον οι λιγότερο αναισθητοποιημένοι απ'

αυτούς να συνειδητοποιήσουν ότι πέρασαν 21 ολόκληρα χρόνια με δηλώσεις και αντιδηλώσεις κενές περιεχομένου; Ότι επί δυο δεκαετίες η Κύπρος είναι υπό κατοχή; Ότι, 21 ολόκληρα χρόνια, 1619 Έλληνες ίσως λιώνουν μαρτυρικά σε στρατόπεδα συγκέντρωσης, με την ασύλληπτη πίχρα ότι τους ξέχασε η πατρίδα τους;

Συνειδητοποιούν καθόλου ότι, ως φορείς της εξουσίας και δημόσια πρόσωπα, φέρνουν τη μεγαλύτερη ευθύνη για τους αιώνες αυτής της καθυστέρησης και απραξίας; Μάλλον όχι. Γιατί, επί δεκαετίες ολόκληρες, παρακολουθούν από τις άνετες αριθμημένες θέσεις τους στο Ηρώδειο ή το Μέγαρο Μουσικής ή τις αίθουσες δεξιώσεων του Χίλτον και του Τιτερκοντινένταλ, εκδηλώσεις για το Κυπριακό. Η καλύτερα, τα μνημόσυνα για την κυπριακή υπόθεση, για τους νεκρούς μαχητές και για τους απαχθέντες, αδερφούς, τους "γνωστούς" ως αγνοούμενους. Και, φεύγοντας, αλληλουγχαίρονται, ευχαριστημένοι και ενθουσιασμένοι, χωρίς να δείχνουν ίχνος τύφεων για την απράξια τους.

Καθαρίζουν τη συνείδησή τους και ανταποκρίνονται στις υποχρεώσεις και το καθήκον τους με ένα "γχλάμορους" μνημόσυνο. Για όλα και για όλους, όχι μόνο τους τεθνεώτες αλλά και τους ζώντες, που τους εξομοίωσαν με τους τεθνεώτες, από τη στιγμή κιόλας που τους χαρακτήρισαν ως αγνοούμενους. Εκδηλώσεις στα μέτρα που η εξουσία και οι παρατρεχάμενοι της στην Ελλάδα και την Κύπρο αντιμετωπίζουν το Κυπριακό. Ως, δηλαδή, μια κατ' αρχήν χαμένη υπόθεση που μπορεί να επανακτηθεί μόνο από μια θαυματουργή στροφή των διεθνών κέντρων εξουσίας υπέρ των δικαιων του ελληνισμού. Χωρίς οι Έλληνες να ιδρώσουν.

Βολεύεται η ανάλγητη εξουσία από τις πρωτοβουλίες των καλλι-

τεχνών (όταν κι αυτοί δεν είναι βουτηγμένοι ως τα μπούνια στο θέατρο) και συμμετέχει με πρωτοκλασάτους εκπροσώπους της στις εκδηλώσεις που υποκατέστησαν, μαζί με τα τυπικά διαβήματα, τις ατελείωτες διαβουλεύσεις, τα ευχολόγια και τις προεκλογικές φανφάρες, τον αληθινό και ουσιαστικό αγώνα για το Κυπριακό.

21 ολόκληρα χρόνια συμπληρώθηκαν και οι εκπρόσωποι του λαού, αυτοί που συγκαλύφανε τους ενόχους, δεν δείχνουν να αισθάνονται την παραμικρή ντροπή ή τύψη, που έκαναν τόσο λίγα για την άρση της συνεχιζόμενης κατοχής του κυπριακού εδάφους και για δυο χιλιάδες ανθρώπους, δικούς μας, από το αίμα μας, αδέρφια και ξαδέρφια μας, φίλους και γείτονες, που εγκαταλείφθηκαν στα χέρια των απαγωγέων τους, ίσως στα βάθη της Μικράς Ασίας, να χύνουν νέο αίμα κι ιδρώτα και δάκρυα πάνω στα χνάρια των θυμάτων των ταγμάτων εργασίας της μικρασιατικής καταστροφής.

Γιατί, τι άλλο έχουν κάνει οι πολιτικοί, από το να ρίχνουν στάχτη στα μάτια της κοινής γνώμης και να μοιράζουν κούφιες ελπίδες στους γονιούς, με χλιαρές ενέργειες, φλύαρους λόγους και τζούφιες διαμαρτυρίες, πετώντας ο ένας στον άλλον το μπαλάκι;

4. Η σιωπή των χορτάτων

Άλλα αυτή είναι η οικονομικο-πολιτική εξουσία στην Ελλάδα και την Κύπρο. Έκφραση μιας κοινωνίας που έπεσε με τα μούτρα στην ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό. Οι φτωχοί για να ξεφύγουν από τον εφιάλτη της κατοχής και να τακτοποιήσουν τα παιδιά τους και οι πλούσιοι για να μοιραστούν την ξένη βοήθεια και τα έσοδα των κρατικών ταμείων. Πέσανε με τα μούτρα στο ψητό και τους ενοχλεί αφάνταστα οτιδήποτε τους καθυστερεί ή τους αποσπάει την προσοχή. Και οι κυβερνήσεις χο-

Ενισχύει την αντιναρκωτική προσπάθεια η πολυέξοδη αυτοδιαφήμιση του ΟΚΑΝΑ;

ρεύουν σ' αυτό το ρυθμό και επιπλέον αποφεύγουν οτιδήποτε τους δημιουργεί τριβές με τα ξένα μητροπολιτικά κέντρα εξουσίας που ορίζουν τους κανόνες του παιχνιδιού.

Γι' αυτό, σιωπή, ανοχή, υποταγή, υποτέλεια.

Αντίδραση χλιαρή και ένοχη, όταν οι Τούρκοι μας πετάξανε με τις κλωτσιές από την Κωνσταντινούπολη στη δεκαετία 1955-65. Τότε κατατρώγανε τα λεφτά του σχεδίου Μάρσαλ και δεν θα άφηναν κανένα να διαταράξει το φαγοπότι.

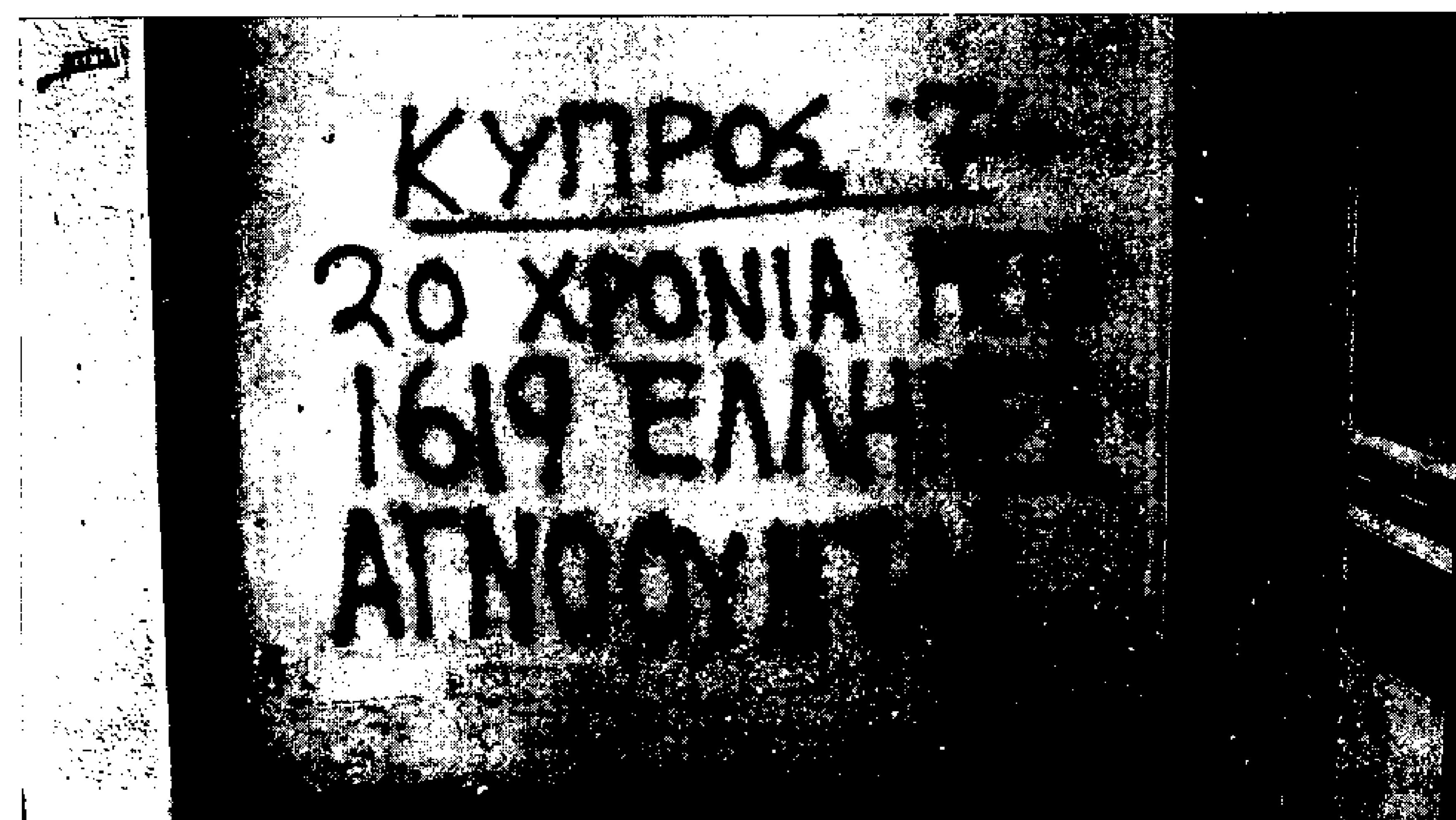
Αντίδραση ανύπαρκτη, όταν μας διώξανε από την Τιμβρο και την Τένεδο, παρ' όλη την με διεθνή σύμβαση κατοχυρωμένη παρουσία μας εκεί.

Αντίδραση τυπική και άτονη για τη συνεχιζόμενη κατοχή του 40% της Κύπρου.

Με εικονικές διαμαρτυρίες, για τα μάτια του κόσμου. Οι πολιτικοί. Για να μη στενοχωρούν και τους "συμμάχους". Και συρρέουν στα Ηρώδεια, χαμογελαστοί και άνετοι, όπως κάνουν πάντα σε εκδηλώσεις που είναι υπό την αιγίδα τους, πλήρως εναρμονισμένες με το πνεύμα της εξουσίας. Χωρίς νεύρο, χωρίς ουσία, ανώδυνες, άχρωμες και άσομες. Δημοσίων σχέσεων.

Υπάρχουν κι ορισμένοι ανάμεσά τους, με περισσότερες ευαισθησίες, που όμως φαίνεται ότι περνούν φάση αναδίπλωσης και υποτάσσονται στο γενικό κλίμα, που δεν τους επιτρέπει να διαφοροποιηθούν, με την απειλή απομόνωσης ή αποκεφαλισμού.

Σε ένα τέτοιο πλαίσιο, λοιπόν, είναι δευτερεύον το περιεχόμενο του προσφερόμενου καλλιτεχνικού προγράμματος. Αποτελεί κι αυτό μέρος του σώου-μπίζνες της πολιτικής. Και δεν θυμάσαι πια αν ο καλλιτέχνης τραγούδησε για την χυπριακή τραγωδία ή αν η χυπριακή τραγωδία έγινε για να τραγουδήσει ο καλλιτέχνης.

Φωτ.: Σ.Ε.- γενέφ

Μήπως οι καλλιτέχνες εκδικούνται την πολιτική που τους χρησιμοποίησε στη μεταπολίτευση, για να προσελκύσει την αθώα πελατεία της; Ή απλώς παίρνουν την ανταμοιβή τους;

Ίσως, στην εποχή της κυριαρχίας του συστήματος των αστέρων, ακόμα κι ένας ειλικρινής και καλοπροσαίρετος καλλιτέχνης, που νοιάζεται για τον αγαθό σκοπό που εμφανίζεται ότι υπηρετεί, να μην μπορεί να ξεφύγει από το γενικό πλαίσιο, να προσαρμόζεται και να υποκύπτει στις αδυναμίες του. Γιατί, τι άλλο δείχνει η συχνά υπέρμετρη προβολή του προσώπου του ίδιου του καλλιτέχνη, που πια δεν υπηρετεί, αλλά καπελώνει το σκοπό; Πράγμα που όταν συμβαίνει, κάνει την προσπάθεια του καλλιτέχνη να φαίνεται ότι γίνεται επ' ανταλλάγματι, αποδυναμώνοντας έτσι την προσφορά του και μικραίνοντας το ειδικό βάρος της.

Γιατί, όταν η προβολή του οικοδεσπότη-καλλιτέχνη παίρνει τέτοιες διαστάσεις, που επισκιάζει το σκοπό της εκδήλωσης, η πράξη φαίνεται βέβηλη και προκαλεί σύγχυση από την ταύτιση.

Δεν φτάνει που τα μεγάλα εθνικά ζητήματα τα τοποθετούν στην υπηρεσία του μάρκετινγκ οι διαφημιστές, τα ΜΜΕ και οι χυνικοί πολιτικοί; Τουλάχιστον, οι καλλιτέχνες που έχουν έργο και ευγενικές φιλοδοξίες, ας φυλαχτούν από

τις κακοτοπιές. Ότι τους προσφέρει το σύστημα, όσο δελεαστικό κι αν είναι, δεν είναι χρυσός.

Βέβαια, με την κατάρρευση των ιδεολογιών, την εμπορευματοποίηση και την τηλεοπτικοποίηση των πάντων, ίσως αυτή η αξιολόγηση να ηχεί παράταρη, αφού στη νέα τάξη πραγμάτων όλα επιτρέπονται, όλα είναι ηθικά.

Με τέτοια όμως προσέγγιση, ας μην ελπίζει κανείς ότι θα καταλάβουμε ποτέ, Έλληνες και ξένοι, ότι η χυπριακή τραγωδία βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη, ότι ο Ελληνισμός εκεί ακόμα αιμορραγεί, ότι, άνθρωποι, εδώ, στη Λευκωσία, στα κατεχόμενα και - ποιος ξέρει πού - στη Μικρά Ασία, πονάνε.

Η κατοχή σχεδόν του μισού νησιού και η τραγωδία των αγνοούμενων, δεν είναι κάτι σαν τις Σουλιώτισσες ή τους 300 του Λεωνίδα, ένα ιστορικό γεγονός από το απώτερο παρελθόν.

Το Κυπριακό ζει και καίει!

Και το ερώτημα παραμένει: ποιος, αλήθεια, ευαισθητοποιήθηκε για την χυπριακή τραγωδία απ' αυτά τα παρατράγουδα που γίνονται κάθε χρόνο;

Το τραγούδι στην ΤV

Είναι καταπληκτικό πώς πιστέφανε μερικοί, πριν από 5-6 χρόνια, ότι πια, με τα ιδιωτικά κανάλια, οι επιτυχίες θα κατασκευάζονται αμέσως. Τότε που η μόδα του βίντεοκλίπ μεταπήδησε απ' το MTV στις τηλεοπτικές μας οθόνες, made in Greece. Ακολούθησαν χιλιάδες βίντεοκλίπ, χαλά και κακά, η αποτελεσματικότητά τους σιγά σιγά μειώθηκε, παρ' όλο που κόστιζαν όλο και πιο πολύ, και η μετάδοσή τους περιορίστηκε στα μικρά και τα επαρχιακά κανάλια, που τα προβάλλουν όχι για να έχουν ακροαματικότητα, αλλά για να γεμίζουν ώρες προγράμματος, δωρεάν.

Κατά τ' άλλα, το ελληνικό τραγούδι στην τηλεόραση έχει τη χειρότερη μεταχείριση. Τα μεν ιδιωτικά κανάλια το χρησιμοποιούν ως παραγέμισμα στα σίριαλ, τα δε κρατικά, με το άλλοθι της ποιότητας, άτολμα, στήνουν ένα σκηνικό για να προβάλλουν τα χιλιοακουσμένα "ονόματα", που λένε τα

ιδια χιλιοειπωμένα πράγματα. Και με πρόσχημα την ποιότητα, στήνονται "φάμπρικες", για τις οποίες θα μιλήσουμε διεξοδικότερα στο άμεσο μέλλον. Από το πώς γίνεται η επιλογή και ανάθεση μιας εκπομπής, ως τις διασυνδέσεις των "μέσα" με τους "έξω". Για να δούμε αν υπάρχει κάποια σοβαρή άποψη περί προγράμματος και για να δούμε πόσες αναθέσεις γίνονται με μοναδικό κριτήριο την ποιότητα.

"Άσμα ελληνικό"

Ειδικότερα, η εμπειρία μας, με την εκπομπή "Άσμα ελληνικό", που παρουσιάσαμε τον περασμένο χειμώνα, μας επέτρεψε να βγάλουμε μερικά χρήσιμα συμπεράσματα.

Μέσα στο χάλι του τηλεοπτικού χάρτη, αποφασίσαμε να παρουσιάσουμε μια σειρά προγραμμάτων για το ελληνικό τραγούδι. Στόχος μας ήταν να δώσουμε ένα βήμα σε σημαντικούς καλλιτέχνες που δημιουργούν και εργάζονται στην αφάνεια και πάντως δεν έχουν καμία προνομιακή μεταχείριση, και να παρουσιάσουμε το ελληνικό τραγούδι όπως είναι κι όχι όπως το παρουσιάζουν τα ιδιωτικά κανάλια, μέσα από τα προκάτ βίντεοκλίπ και τα σώου με τα κωλαράκια.

Δημοτικοί μουσικοί, ρεμπέτες, τραγουδοποιοί, αλλά και οργανοποιοί, δισκάδες, χοροδιδάσκαλοι και όλοι οι παραγοντες και συντελεστές του ελληνικού τραγουδιού απέκτησαν προσωρινά ένα μικρό τηλεοπτικό βήμα, για να μιλήσουν για το έργο τους.

Έτσι, υποβάλαμε την πρόταση και μάς έγινε η ανάθεση χωρίς "μέσον", αλλά στη συνέχεια αντιμετωπίσαμε μια κατάσταση που πρέπει να έχεις πολύ γερά νεύρα για να την αντιμετωπίσεις. Για να πάρετε μια ιδέα, σας δίνουμε

μόνο ένα "δείγμα" από τα γεγονότα που συνέβησαν:

Ως μέρα μετάδοσης της εκπομπής ορίστηκε η Παρασκευή, με ώρα έναρξης μεταξύ 12 παρά τέταρτο και δώδεκα παρά πέντε τη νύχτα (γιατί άραγε;). Τότε θέσαμε υπόψη του γενικού διευθυντή ότι, αφ' ενός πολλοί φίλοι του ελληνικού τραγουδιού, εργαζόμενοι, μας είπαν ότι δεν αντιλαμβάνονται γιατί πρέπει να τους υποχρέωνται κανείς να ξενιχτούν, για να δούν ένα τηλεοπτικό πρόγραμμα που τους αρέσει και, αφ' ετέρου, ότι ένα νέο πρόγραμμα δεν μπορεί να βοηθηθεί όταν διακόπτεται μόλις έχει αρχίσει, από το εικοσάλεπτο νυχτερινό δελτίο ειδήσεων!

Παρ' όλη την αντίδραση ορισμένων "υπό" (γιατί άραγε;), ο γενικός, συμφώνησε ότι η ώρα μετάδοσης είναι απαράδεκτη και, μετά τα πρώτα πέντε επεισόδια, έδωσε εντολή για την αλλαγή της ώρας, οπότε άρχισε η μετάδοση της στις 10 με 10.15.

Κι όμως, παρ' όλο που είχε πολύ καλή ακροαματικότητα, πολύ πάνω από το μέσο όρο του σταθμού και μεταξύ των πρώτων εκπομπών του σταθμού, οργανώνεται ξαφνικά και παρασκηνιακά νέα μετακίνηση της εκπομπής (γιατί άραγε;)! Αντιδράσαμε προφορικά και γραπτά στη γενική διεύθυνση, για την ολοφάνερη προσπάθεια υπονόμευσης της δημοτικότητας και του κύρους της εκπομπής! Όμως, ενώ ναυάγησε η μεταφορά της στο απόγειο του Σαββάτου (παιδική ή αθλητική ήταν;), δεν μπορέσαμε να εμποδίσουμε τη μετακίνησή της κι έτσι το "Άσμα" αναπάντεχα άρχισε να μεταδίδεται το βράδυ της Τρίτης.

Έτσι, κάθητε τέσσερα επεισόδια, άλλαζαν την ώρα μετάδοσης της εκπομπής! Όχι γιατί δεν είχε ακροαματικότητα, ούτε γιατί δεν τη θεωρούσαν καλή. Γιατί λοιπόν;

Όποιος τηλεθεατής δώσει την καλύτερη απάντηση, κερδίζει μια "Ραδιοτηλεόραση"!

Αριστοτέλης και Μανώλης Ρασούλης στο "Άσμα ελληνικό"!

Κυκλοφορούν άπό τίς έκδόσεις ΠΑΡΟΥΣΙΑ

ΒΑΘΙΑΝΑΚΤΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ

Η ΕΞΟΔΟΘΕΣΙΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΜΟΓΕΝΕΙΑΣ
ΚΑΙ Η
ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΣΟΣ
ΕΠΙΒΟΥΛΗ

ΠΑΡΟΤΣΙΑ

ΜΙΧΑΗΑ ΡΟΔΑ

ΠΩΣ Η ΓΕΡΜΑΝΙΑ ΚΑΤΕΣΤΡΕΥΕ
ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟ
ΤΗΣ ΜΙΚΡΑΣ ΑΣΙΑΣ

ΠΑΡΟΤΣΙΑ

ΑΓΓΕΛΟΣ Θ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΤΑΣ
ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

Από την Κατοχή
στον Εμφύλιο

Η Μεγάλη Ευθύνη των Συμμάχων

Έρα βιβλίο-συνέκτευξη
στον Σοφοκλή Γ. Δημητρακόπουλο

Τετρα ΕΚΔΟΣΗ

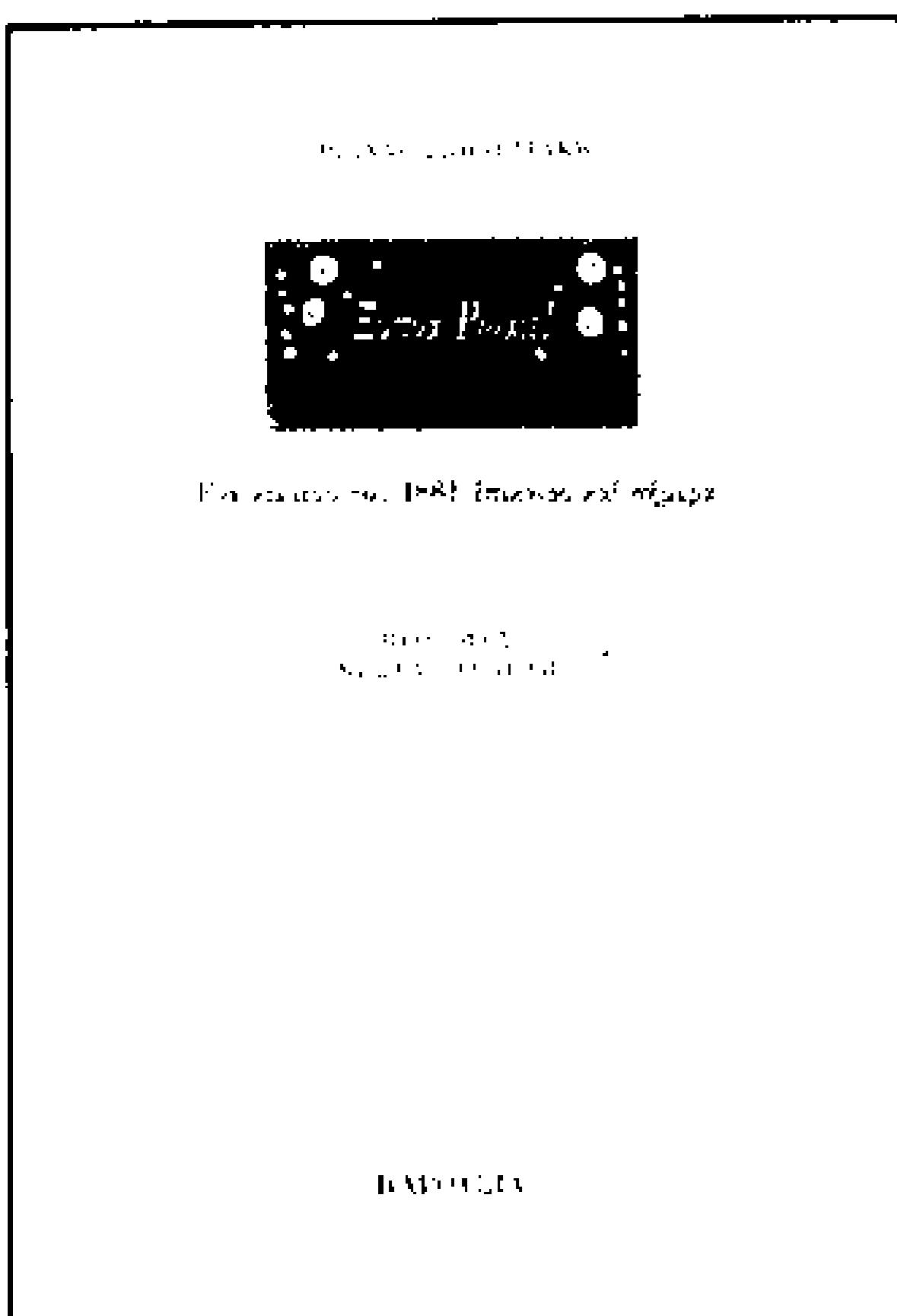

Εκδόσεις ΠΑΡΟΤΣΙΑ

Ένα ίσως άπό τά έλαχιστα βιβλία πουύ άσχολούμενο μέ τό πρόβλημα τών Έλληνοτουρκικών σχέσεων έν γένει δίνοντας ίδιατερη σημασία και σέ προβλήματα νομικής και στρατηγικής φύσεως, έπικεντρώνεται στή διαλεύκανση τών αιτίων τών ζοφερών γεγονότων τού '55 στήν Κων/πόλη. Γεγονότα πουύ άκομη και σήμερα παραμένουν σκοτεινά στή συνείδηση τού λαού μας.

Έάν ήτο δυνατόν, καθ' ήν στιγμήν εύρισκετο δ Γερμανός στρατηγός εις τήν Μιχρασιατικήν παραλίαν, ν' άκούσῃ έκ τής νησιωτικής παραλίας τάς άράς και τά άναθέματα τῶν ρακένδυτων και πεινασμένων προσφύγων, θά έπληροφορεῖτο δτι δύο φυλάς άναθεματίζουν ήμέραν και νύκταν, γονατιστοί και αίμαδφυρτοί, τήν ΤΟΥΡΚΙΑΝ και τήν ΓΕΡΜΑΝΙΑΝ.

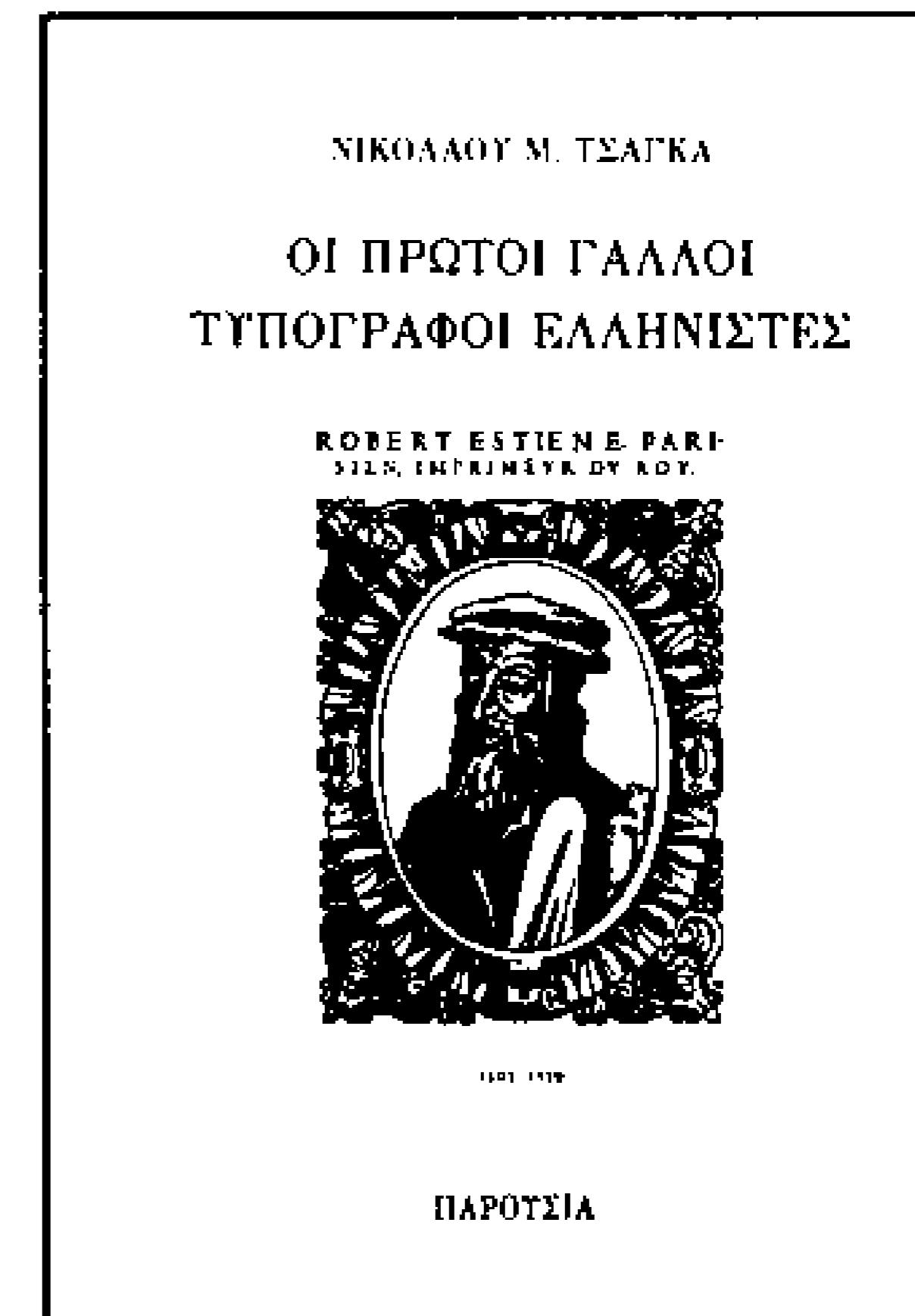
«Άκομα δέν ξηραψα τό βιβλίο (γιά τήν Έθνική Αντίσταση) πού ήθελα και θέλω τόσο πολύ. «Όταν άποσυρθώ άπό τίς σημερινές δισχολίες μου, θά γράψω αύτό τό βιβλίο. Τό χρεωστώ στόν έαυτό μου και στήν Ιστορία». Ο Αγγελος Αγγελόπουλος μέ τό βιβλίο αύτό έχαπλήρωσε τό καθήκον του στόν έαυτό του και τήν Ιστορία καταθέτωντας ταυτόχρονα μία άπό τίς σημαντικότερες μαρτυρίες γιά αύτή τήν περίοδο τής Ιστορίας μας.

Ιωάννου Α. Σπηλιωτάκη
Ξύπνα Ρωμιέ....

Ένα κείμενο τού 1881 έπίκαιρο
και σήμερα
(Πρόλογος Κώστα Σαρδελῆ)

Κυκλοφορούν άκομη:

Νικολάου Μ. Τσάγκα
Οι πρώτοι Γάλλοι
τυπογράφοι ελληνιστές

**Ο δίσκος
γραμμοφώνου
κι ο Έλληνας
τραγουδιστής
στη φάκα
του αντιδημοκρατικού
νόμου
των “αντικειμενικών”
χριτηρίων**

14

- Ευνοϊκές οι ρυθμίσεις για τους μεγαλοτραγουδιστές
- “Αντικειμενική” φορολόγηση με εικονικά εισοδήματα
- Μετά την επιβολή του ΦΠΑ, νέα επίθεση στο δίσκο

Αντικειμενικός. -ή. -ό επίθ. = ο του αντικειμένου / πραγματικός, αληθινός / αμερόληπτος (Ελληνικό λεξικό. Τεγόπουλου - Φυτράκη)

Ασφαλώς και υπάρχει μεγάλη φοροδιαφυγή στο χώρο των τραγουδιστών. Και παρ' όλο που συχνά γράφονται διάφορα σχόλια στις εφημερίδες, οι υπουργοί απέφευγαν να λάβουν μέτρα, ίσως γιατί υπήρχε ανέκαθεν μια ανοχή για τις “παρατυπίες” των πάσης φύσεως καλλιτεχνών.

Είναι λοιπόν, η πρώτη φορά που

- Το Σύνταγμα της χώρας ερμηνεύεται ανάλογα με τα συμφέροντα και τις ανάγκες της κάθε ομάδας εξουσίας, ιδιωτικής ή κρατικής. Πώς αλλιώς θα εναρμονίζονταν τα “αντικειμενικά χριτήρια φορολογίας εισοδήματος” με τη Συνταγματική επιταγή που ορίζει ότι:

“Οι Έλληνες πολίτες συνεισφέρουν χωρίς διακρίσεις στα δημόσια βάρη, ανάλογα με τις δυνάμεις τους.” (άρθρο 4, παρ. 6) και όχι “ανάλογα με τα εικονικά εισοδήματά τους”;

- Το Σύνταγμα επιτρέπει την αναδρομική ισχύ του φορολογικού νόμου, αλλά δεν ενθαρρύνει την εξουσία να τη χρησιμοποιεί καταχρηστικά. Είναι δίκαιο η καθ' όλα νόμιμη δισκογραφική δραστηριότητα μιας ζωής, να γίνεται απροειδοποίητα ένας φορολογικός βραχνάς; Δεν αποτελεί ελάχιστο δημοκρατικό δικαίωμα του πολίτη, να γνωρίζει εκ των προτέρων ποιές είναι οι υποχρεώσεις του προς την πολιτεία, για να ρυθμίζει ανάλογα τη ζωή του;

**Η ελάχιστη αμοιβή ενός τραγουδιστή
για το έτος 1994**

σύμφωνα με το αντικειμενικό σύστημα φορολογίας
(Ν. 2214/11-5-1994)

Χωρίς δισκογραφική δραστηριότητα 2.500.000

Με δισκογραφική δραστηριότητα:

με μηδενικές πωλήσεις (93-94)	3.750.000
με πωλήσεις (93-94) από 1 - 5.000 τ.	7.500.000
με πωλήσεις (93-94) από 5.001 - 10.000	10.000.000
με πωλήσεις (93-94) από 10.001 - 15.000	12.500.000
με πωλήσεις (93-94) από 15.001 - 20.000	17.500.000
με πωλήσεις (93-94) από 20.001 - 30.000	22.500.000
με πωλήσεις (93-94) από 30.001 και πάνω.....	27.500.000

Συγκεκριμένα, ορίζεται ως ελάχιστη αμοιβή ενός επαγγελματία τραγουδιστή για το 1994, το ποσό των 2.500.000 δραχμών, ανεξάρτητα από το πραγματικό του εισόδημα. Ακόμα κι αν δεν δουλέψει ούτε μια μέρα το χρόνο!

Από κει και πέρα, αν έχει έστω κι ένα δίσκο στο ενεργητικό του, ακόμα κι αν τον έχει εκδώσει πριν από δέκα χρόνια, το κατώτατο αυτό όριο αυξάνεται με βάση ένα συντελεστή που μεγαλώνει ανάλογα με το ύψος των πωληθέντων δίσκων μέσα στη χρονική περίοδο '93-94.

Α. Δηλαδή, η πολιτεία αποφασίζει και φορολογεί την έκδοση του δίσκου, όχι τα εισοδήματα απ' το δίσκο, αλλά την ίδια την πράξη της έκδοσης! Δηλαδή, στο κόστος παραγωγής του δίσκου προστίθεται δια νόμου το φορολογικό “καπέλο”, που πρέπει να καταβάλει κάθε τραγουδιστής που αποφασίζει να ηχογραφήσει και να εκδώσει ένα δίσκο. Κατ' αρχήν, ανεξάρτητα απ' το αν θα πουληθεί ή όχι. Αρκεί η πώληση και ενός μόνον αντιτύπου, για να χρεωθεί ο τραγουδιστής με το φόρο που αναλογεί σε καθαρό εισόδημα 7.500.000 δραχμών!

Ακόμα κι αν δεν κάνει ούτε ένα μεροκάματο το χρόνο! Παρ' όλο που το φορολογικό πρόσχημα εί-

ναι η πάταξη της φοροδιαφυγής απ' την εργασία στα κέντρα διασκέδασης και τις συναυλίες.

Εν ολίγοις, από μόνη της η δισκογραφική δραστηριότητα ενός επαγγελματία τραγουδιστή υπόκειται σε αυτοτελή φορολόγηση.

Από κει και πέρα, ανάλογα με τις πωλήσεις των δίσκων, η φορολογική επιβάρυνση αυξάνεται!. Δηλαδή, αν ένας τραγουδιστής πουλήσει μέσα στα δύο χρόνια (93-94) 30.001 τεμάχια, ακόμα κι αν ο ίδιος δεν κάνει ούτε μια εμφάνιση, θα φορολογηθεί για εικονικό εισόδημα 27.5 εκατομμυρίων δραχμών!

Οπότε, για ένα τραγουδιστή που έχει λίγα πραγματικά εισοδήματα από ζωντανές εμφανίσεις, η δισκογραφική επιτυχία αποτελεί αληθινή οικονομική καταστροφή!

Συνέπεια είναι να καθίσταται απαγορευτική ή τουλάχιστον αποτρεπτική η έκδοση δίσκου. Ειδικά για νέους καλλιτέχνες, για ποιοτικούς και μη εμπορικούς καλλιτέχνες, για το παραδοσιακό τραγούδι και γενικώς για τις περιπτώσεις που ο καλλιτέχνης δεν είναι εύπορος και δεν αποσκοπεί ή και δεν τα καταφέρνει, να εξαργυρώσει τη δισκογραφική του δραστηριότητα με υψηλές και ταχτικές αμοιβές.

B. Άλλα ακόμα κι αν δεχτεί καινές τη δισκογραφική δραστηριότητα ως τεκμήριο, όλο το βάρος πέφτει στους ώμους των τραγουδιστών με τα χαμηλά εισοδήματα και δεν αγγίζει καθόλου τους μεγαλοεισοδηματίες, αφού το κατώτατο όριο είναι πολύ υψηλό για την πλειοφηφία των τρα-

ΑΛΛΑ ΠΑΡΑΤΡΑΓΟΥΔΑ

Απ' την εφαρμογή των κριτηρίων, προκύπτουν και ειδικότερα προβλήματα. Για παράδειγμα:

α) Ένας τραγουδιστής που συμμετέχει με ένα τραγούδι σε έναν προσωπικό δίσκο άλλου καλλιτέχνη, ανεβάζει το "μεροκάματό" του αισθητά, αλλά σηκώνει μόνο το 1/12 του φορολογικού βάρους που δημιουργεί. ενώ τα 11/12 βαρύνουν τον τραγουδιστή που τον "φιλοξενεί". Η περίπτωση δεν είναι υποθετική και συμβαίνει συχνά, γιατί οι "συμμετέχοντες" συνήθως επιλέγουν το εμπορικότερο τραγούδι ενός δίσκου, π.χ. Πυξ Λαξ και Βασιλης Καράς ("Άς την να λέει"), Λαυρέντης Μαχαιρίτσας και Γιώργος Νταλάρας ("Διδυμότειχο μπλουζ"), Εκείνος κι Εκείνος και Καίτη Γκρέν ("Μια γυναίκα μόνο ξέρει").

β) Πώς θα φορολογηθούν πολλοί τραγουδιστές που παίρνουν μεγάλες αμοιβές για τις εμφανίσεις τους, λόγω προσωπικής ιστορίας, ειδικού ρεπερτορίου κ.τ.λ., χωρίς να εκδίδουν δίσκους με μεγάλη ή σταθερή συχνότητα;

γ) Αγνωστοί τραγουδιστές, που ηχογραφούν και εκδίδουν δίσκους με δικά τους έξοδα χωρίς σταθερή εργασία και αμφίβολο μεροκάματο, φορολογούνται σαν καλά αμειβόμενοι.

δ) Τραγουδιστές του παραδοσιακού τραγουδιού με αισθητά χαμηλότερες αμοιβές, ημιεπαγγελματίες και περιθωριακοί τραγουδιστές με σποραδικές παραστάσεις, φορολογούνται με τον ίδιο τρόπο που φορολογούνται οι επαγγελματίες.

ε) Και βέβαια, υπάρχουν πολλοί τραγουδιστές με κάποια δισκογραφική δραστηριότητα, που δεν βρίσκουν δουλειά και δεν κάνουν ούτε ένα μεροκάματο. Κι αυτοί πρέπει να πληρώσουν!

γουδιστών (με εισοδήματα που κυμαίνονται από μία δραχμή έως 7 εκατομμύρια) και το ανώτατο είναι πολύ χαμηλό για τους μεγαλοεισοδηματίες των 50, 100 και 200 εκατομμυρίων!

Πού οδηγούμαστε λοιπόν με τα "αντικειμενικά" κριτήρια:

Στην επιβάρυνση της δισκογραφικής δραστηριότητας και στην έξοντωση των χαμηλοεισοδηματών τραγουδιστών.

Είναι άραγε συνειδητή αυτή η επιλογή της κυβέρνησης; Εν γνώσει των συνεπειών των πράξεών της;

Γνωρίζουν οι τεχνοκράτες ότι ο δίσκος ως φορέας έκφρασης έχει κυρίως και πρωτίστως καλλιτεχνι-

κή και πολιτιστική αξία, όπως το βιβλίο, και δευτερευόντως έχει εμπορευματική αξία; Και εν πάση περιπτώσει, ο δίσκος δεν μπορεί να εξομοιωθεί με την πιστωτική κάρτα που απ' τη χρήση της συνάγονται στοιχεία για το εισόδημα του καλλιτέχνη.

Σε μια εποχή που το ελληνικό τραγούδι δέχεται τεράστιες πιέσεις από το εξωτερικό, που οι πωλήσεις των δίσκων πέφτουν απελπιστικά, που ένα κύμα νέων καλλιτεχνών προσπαθεί να αρθρώσει το δικό του λόγο, η επίθεση της εξουσίας συνεχίζεται σ' ένα ευαίσθητο σημείο της καλλιτεχνικής δημιουργίας.

Το ελληνικό τραγούδι και οι φορείς του βρίσκονται για άλλη μια φορά αντιμέτωποι με τους τεχνοκράτες της εξουσίας, που δείχνουν ότι έχουν χάσει - μεταξύ άλλων - και την αίσθηση της ακοής.

Ανεξάρτητα απ' όλα τα παραπάνω, ίσως οι τεχνοκράτες αγνοούν ότι η αμοιβή ενός τραγουδιστή εξαρτάται από πολλούς παράγοντες, που συχνά βαρύνουν πολύ περισσότερο απ' την έκδοση ενός δίσκου (π.χ. πολλές ιδιότητες στο ίδιο πρόσωπο, συχνότητα τηλεοπτικών εμφανίσεων, προϊστορία, άθροισμα επιτυχιών κ.ά.). Είναι, δε, πολύ συνηθισμένο το φαινόμενο να πουλάνε, μέσα σε ένα ή δύο χρόνια, τον ίδιο αριθμό αντιτύπων, τραγουδιστές με εισόδημα 10 εκ. και τραγουδιστές με 50 εκ.

Είναι επίσης γνωστό ότι στη συντριπτική τους πλειοψηφία οι δίσκοι δεν ξεπερνούν σε πωλήσεις

τα 5.000 αντίτυπα, που σημαίνει ότι συχνά συμβάλλουν ελάχιστα ή μόνο έμμεσα στη βελτίωση της αμοιβής του τραγουδιστή από εμφανίσεις σε κέντρα και συναυλίες.

Και εν πάση περιπτώσει, απ' τους 357 προσωπικούς δίσκους τραγουδιστών, που κυκλοφόρησαν μέσα στο 1994, πόσοι αφορούν τραγουδιστές που έχουν ετήσιο εισόδημα 7.500.000 και πάνω;

Μήπως, λοιπόν, με τη φόρα που έχουν πάρει γενικώς εναντίον των μικρομεσαίων επαγγελματιών, εξοντώνουν και την πολυπληθέστερη κατηγορία τραγουδιστών;

Εξόντωση όχι μόνο οικονομική, αλλά και καλλιτεχνική, αφού, πλέον, ο δίσκος γίνεται εκφραστικό μέσο πολυτελείας, μόνο για τους υψηλών εισοδημάτων τραγουδιστές και γι' αυτούς που έχουν ακόμα κάποιο οικόπεδο για πούλημα!

Άλλα, ακόμα κι αν μας απασχολήσει μόνο η πάταξη της φοροδιαφυγής, πώς θα επιτευχθεί, αφού οι νέες φορολογικές ρυθμίσεις παρακάμπτουν πλήρως τη φοροδιαφυγή των τραγουδιστών με τα τεράστια εισοδήματα;

Δυστυχώς, η εφαρμογή των "αντικειμενικών" χριτηρίων στρέφεται εναντίον του πολιτιστικού μέσου και αποτελεί μέτρο άδικο, άνισο, αντιδημοκρατικό και αντισυνταγματικό, αφού δεν φορολογεί τους τραγουδιστές ανάλογα με τις δυνάμεις τους.

Αγνοεί άραγε, η πολιτεία, ότι βασικός θεσμός της δημοκρατίας και η βασικότερη προϋπόθεση για τη δημιουργία φορολογικής συνείδησης στους πολίτες είναι η δίκαιη κατανομή των φορολογικών βαρών; Ότι χωρίς αυτή την προϋπόθεση, με την προνομιακή μεταχείριση των μεγαλοεισοδηματιών, ο πολίτης θα συνέχισε να θεωρεί τη φοροδιαφυγή ως πράξη προσωπικής άμυνας απέναντι στην εξουσία;

Εφημερίδα τοίχου

• Παλιά, οι καλλιτέχνες κέρδιζαν τον ακροατή με τη φωνητική και τη φυσική τους παρουσία· σήμερα, έχουν ρίξει το βάρος τους σε χιλιάδες εμπορικά τερτίπια, όπου χάνεται η ουσία και επιπλέει η συσκευασία. Έτσι, ενώ η πιο σημαντική καταξίωση για έναν τραγουδιστή ήταν να δημιουργήσει "σχολή" ερμηνείας, στις μέρες μας, η πιο μεγάλη επιτυχία είναι να δημιουργήσει "σχολή" μάρκετινγκ!

• Τι είδους συνδικαλιστές χρειάζονται οι μηχανικοί που έχτισαν την Ελλάδα της ντροπής; Που δεν άφησαν ωραίο σπίτι όρθιο, που έκαναν την κακοτεχνία επιστήμη, που παραμόρφωσαν την ωραιότερη χώρα του κόσμου; Ασφαλώς αυτούς που χρησιμοποίησαν το ΚΚΕ ή το ΠΑΣΟΚ, για να ανέβουν και να πιάσουν τα πόστα. Για να συμπράττουν στην καταστροφή του πάρκου Ελευθερίας και για να κινητοποιούν μειωμένης ευαισθησίας ή φαύλους πολιτικούς προκειμένου να αποτρέψουν την τιμωρία των εγκληματιών-μηχανικών που χτίζουν χάρτινες πολυκατοικίες-τάφους αθώων ανθρώπων! Και δεν τους ξεφωνίζει κανείς!

• Ηχηρός ο Πάγκαλος, ηχηρά και τα φάλτσα του:

Για το αεροδρόμιο των Σπάτων: σωστές θέσεις κατόπιν εορτής, ρητορικές αντιρρήσεις τοπικής εμβέλειας.

Για το γκαράζ στο Πάρκο Ελευθερίας: υπέρ των αυθαιρεσιών σε βάρος του φυσικού περιβάλλοντος, με πανηγυρικότατες κολακείες υπέρχοσμικής εμβέλειας, υπέρ του "Μεγά(ρ)λου"!

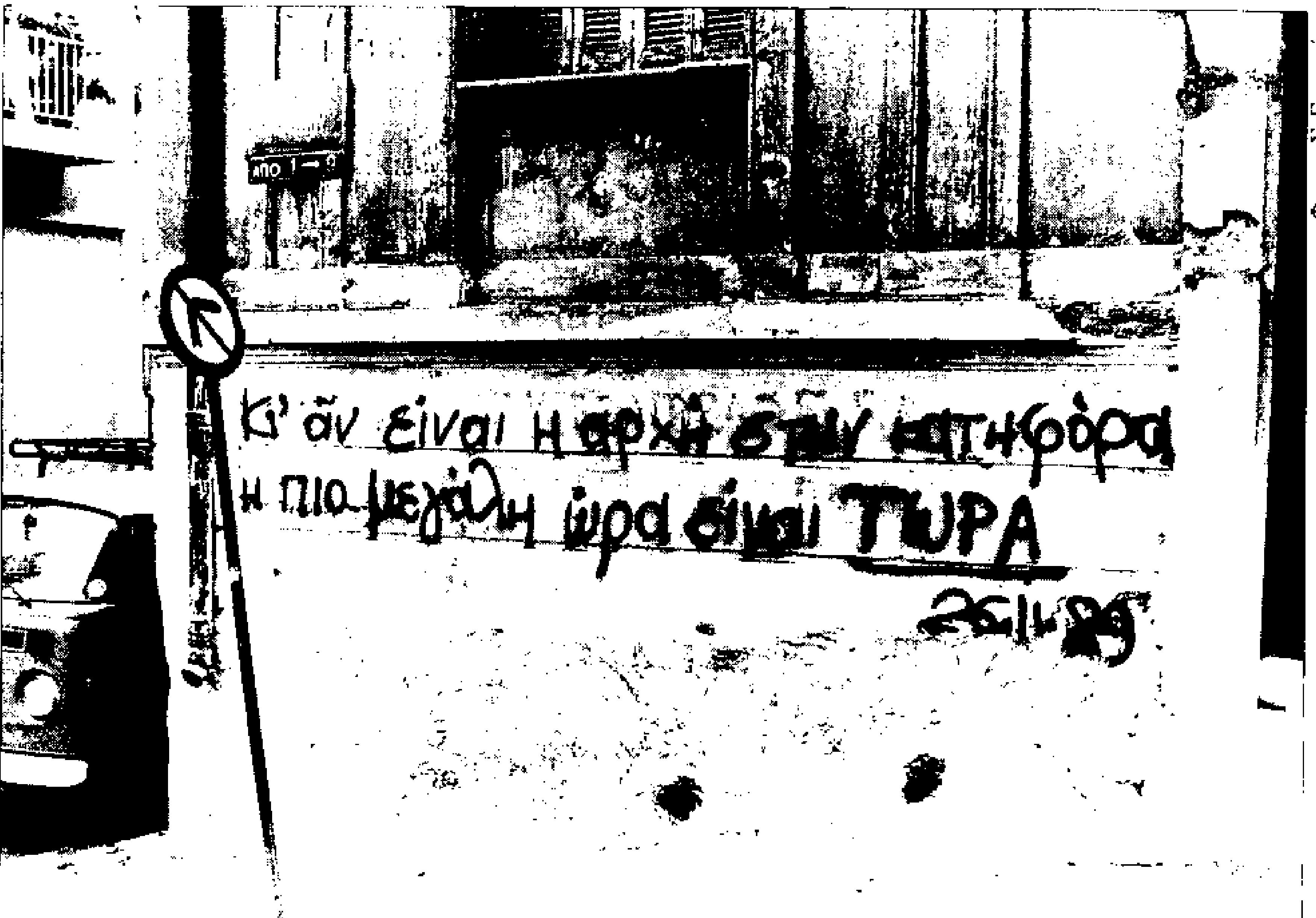
Μετά τη συγγρώμη στους Γερμανούς "νάνους", μύρια κακά έπονται; Γαμώτο.

• "Το θέμα δεν είναι ένα-δυό δέντρα". υποστηρίζουν οι αρμόδιοι, όταν δικαιολογούν τις βαρβαρότητες των εργολάβων (Γκαράζ Μεγάρου, Μετρό, περιφερειακός Υμηττού κ.τ.λ.).

Με ποιό κύρος λοιπόν η πολιτεία, που καλύπτει τις αυθαιρεσίες και τις παρανομίες των ισχυρών, αποδοκιμάζει τον απλό πολίτη, που έχτισε ένα σπιτάκι κόβοντας, νύχτα, ένα-δυό δέντρα;

Μήπως το "κοινωνικό έργο" των ισχυρών είναι σημαντικότερο, τελικά, από την απόκτηση στέγης από εκατομμύρια εργαζόμενους;

Μ' αυτό το επιχείρημα, κύριε Λαλιώτη, η εξουσία δίνει πάντα το χεί-

ριστο παράδειγμα και διαπαιδαγωγεί τους πολίτες αναλόγως. φέροντας την κύρια ευθύνη για την εξαφάνιση της ελληνικής χλωρίδας.

• Η ιστορία με το ωράριο λειτουργίας των νυχτερινών κέντρων αποκαλύπτει τα νέα ήθη!

Η απρονοησία και η ασχετοσύνη του Παπαθεμελή έφεραν στο προσκήνιο όλο το σκυλολόι της νύχτας. Σωματέμποροι, μπράβοι, πιστολάδες, πρεζέμποροι, λαθρέμποροι, τραγουδιστές φασόν, ως αδικημένοι, πήραν τα πάνω τους, νομιμοποιήθηκαν και δικαιώθηκαν πλήρως από τα ΜΜΕ. Μπήκαν σ' όλα τα σπίτια, με τα θαυμάσια "ελληνικά" τους, με τους δικηγόρους-προστάτες, με το ύφος τους και δώσανε γραμμή στην κοινωνική συμπεριφορά (life style), περνώντας μας από φάίης κοντρό!

Για να γλιτώσει δε η κεντρική έξουσία απ' το πρόβλημα, ρίχνει το μπαλάκι στην τοπική αυτοδιοίκηση, που δεν έχει τη δύναμη για να αντιμετωπίσει τα οργανωμένα συμφέροντα της νύχτας. Κι όποιος δήμαρχος τολμάει να προσπαθήσει να εφαρμόσει το νόμο, δεν βρίσκει απέναντί του μόνο μπράβους, τηλεοράσεις και κάποιους πολιτικούς, αλλά και δικαστές, απ' αυτούς που δεν φημίζονται τόσο πολύ για τον αδέκαστο χαρακτήρα τους!

Έτσι φτάσαμε στη διαδήλωση των "κουλοχέρηδων" μπροστά στη Βουλή!!!

Αλογομούρηδες και λεσχιάρχες, με πανώ και συνθήματα, να απαιτούν την αχαλίνωτη διάδοση του

Φωτ.: Σ. Ε. - ντέρι

Ούτε με βέσπα δεν μπόρεσε να περάσει από τις συμπληγάδες της "Πολιτιστικής πρωτεύουσας" (των πολλών δισ.) ο τέως καλλιτεχνικός διευθυντής της!

τζόγου και της ληστείας!

Με την πολιτεία και τους επιχειρηματίες να αλληλοτρώγονται στη μάχη υπέρ της "καζινοποίησης" της ζωής, κι αυτό στο όνομα του εκσυγχρονισμού. Και μέσα στα πλαίσια της εθνικής οικονομικής πολιτικής, από το ύψος της Χ. Τρικούπη ως την Εμμ. Μπενάκη, ούτε εκατό μέτρα, καταμεσήμερο στην Πανεπιστημίου, τρεις ομάδες παπαζήδων εργάζονται κανονικά και ανενόχλητα, για την ανάπτυξη!

• Όλες οι στατιστικές δείχνουν ότι πολύ περισσότεροι άνθρωποι ξενυχτάνε βλέποντας τηλεόραση παρά

διασκεδάζοντας στα νυχτερινά κέντρα. Γιατί λοιπόν, αυτοί που νοιάζονται τόσο πολύ για την αύξηση της εργατικότητας και της παραγωγικότητας, δεν σκέφτηκαν να βάλουν περιορισμό στις ώρες λειτουργίας των τηλεοράσεων;

• Τα τραγούδια εγκλωβίστηκαν από τις επιδοτήσεις, τις χορηγίες και το δημόσιο χρήμα και ξεδοντιάστηκαν. Μπορεί ένας ανήσυχος καλλιτέχνης που μαθαίνει να ζει (ή προσδοκάει να ζήσει) από το χρήμα του δημοσίου ή της διαφήμισης, να εκφράσει την αμφισβήτησή του; Μάλλον όχι, αφού συνήθως του κόβεται η έμπνευση ή ντρέπεται να το κάνει για να μην είναι ανακόλουθος. Κοινώς, πάει πάσσο.

Το σύγχρονο σύμβολο του πολιτισμού!

Γι' αυτό, η ασφυξία των ΜΜΕ, η παραίτηση των διανοούμενων, η παθητικότητα του τραγουδιού, οδηγούν τους νέους σε άλλους τρόπους έκφρασης. Συνθήματα στους τοίχους, αφίσες του δρόμου, μικρά έντυπα, συγκεντρώσεις, συζητήσεις, αλλά και τσαμπουκάδες, ζημιές, παραισθησιογόνα.

Εξαίρεση στην απάθεια και το συμβιβασμό, πλην εξαιρέσεων, το ελληνικό ροκ. Που κάτι πάει ν' αρθρώσει. Έως ότου πέσει κι εκεί η εξαγορά κι η ξιπασιά.

- Σιγά ρε παιδιά, να μην αντιπροσωπεύει ο Μαστοράκης τη δεκαετία του '60. Εκτός κι αν τα sixties είναι μόνο η μίνι φουύστα, η "Τερέζα" και το Ταμ-Ταμ!

Την εποχή που το ροκ είχε ταυτιστεί με την αμφισβήτηση και το αντιπολεμικό χίνημα, ο Μαστοράκης, ο Τσόγκας, ο Όμηρος Αθηναίος, ο Καρατζαφέρης και μερικοί άλλοι, προτείνανε ό,τι πιο άχρωμο και άοσμο κυκλοφορούσε στην αγγλοαμερικάνικη αγορά της ποπ μουσικής και ό,τι πιο γλυκερό ερχόταν από την Ιταλία και τη Γαλλία. Και μάλιστα, μόνο ό,τι αντιπροσωπεύονταν από τις εταιρίες με τις οποίες συνεργάζονταν (οι ραδιοφωνικές εκπομπές τους ήταν διαφημιστικές). Γι' αυτούς, δεν υπήρχε ούτε Ντύλαν, ούτε Ζάππα, ούτε Μπάτερφιλντ, ούτε Τζόπλιν, ασφαλώς ούτε αμφισβήτηση! Και παρ' όλο που ήταν λαλίστατοι και υπερδραστήριοι, αγνοούσαν παντελώς τη σημασία και το περιεχόμενο του ροκ, γι' αυτό οι προσεγγίσεις τους ήταν επιεικώς παιδαριώδεις.

Την εποχή που αυτοί κοιτούσαν πώς θα βγάλουν κανένα φράγκο από το καινούργιο προϊόν που άρχιζε να μπαίνει ορμητικά στην κατανάλωση, δεν ήταν μόνο οι κοινωνικοί και πολιτικοί αγώνες στην Ελλάδα στο φόρτε τους, ήταν κι ο Θεοδωράκης με τον Ελύτη και τον Ρίτσο, ο Σαββόπουλος με το "Φορτηγό", ο

Ζαμπέτας με τη Μοσχολιού, ο Καζαντζίδης, ο Σπανός κι ο Ξαρχάκος, οι MGC κι ο Πουλικάκος...

Οι "νεολαίοι" τύπου Μαστοράκη, ικανοί επαγγελματίες, την είχανε πέσει στους ακόμα λίγους - και αθώους - εφήβους που άκουγαν ποπ μουσική, με "πρωτότυπες" ιδέες που εισήγαγαν απ' την προηγμένη show business του εξωτερικού.

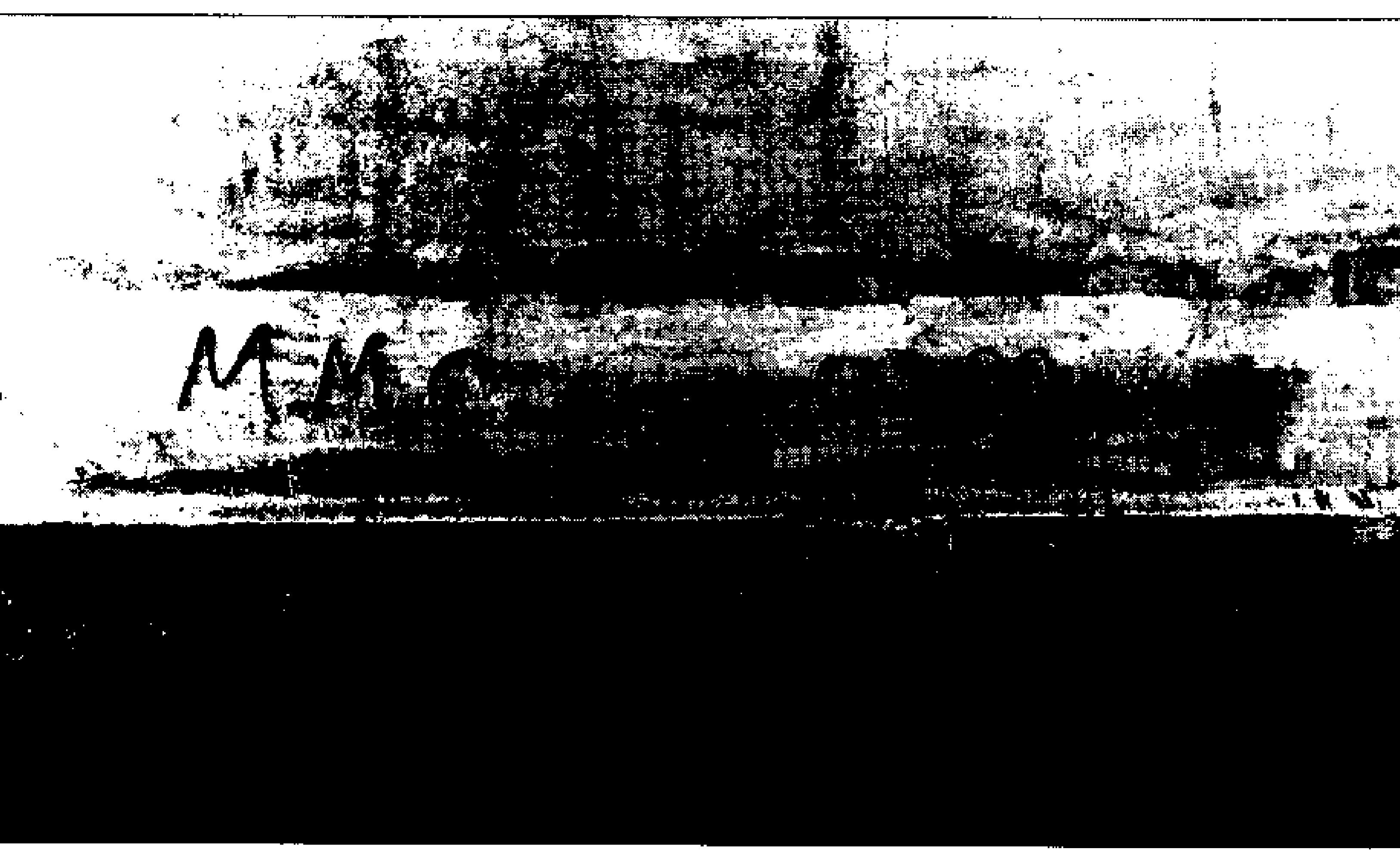
Φτάνει πια αυτή η διαστρέβλωση, που το τόσο το κάνει τόοοσσο!

- Αξιοσημείωτο καλλιτεχνικό γεγονός η συναυλία του Μίκη Θεοδωράκη στο Καλλιμάρμαρο και ενδιαφέρουσα η παράτολμη καλλιτεχνικά προσπάθεια του Σταύρου Ξαρχάκου να συσχετίσει δυο διαφορετικούς μουσικούς κόσμους, στους οποίους ο ίδιος ανήκει ταυτόχρονα, του Τσιτσάνη και του Μάλερ.

- Οι μετρήσεις τηλεθέασης γίνονται σε πολύ μικρό αριθμό νοικοκυριών και μάλιστα σε πόλεις άνω των 50.000 κατοίκων, που σημαίνει ότι ακόμα και σ' αυτές τις ανυπόληπτες, για πολλούς λόγους, μετρήσεις, η επαρχία, η μισή Ελλάδα, στην οποία ανήκει το σύνολο του αγροτικού κόσμου, δεν λαμβάνεται υπόψη ούτε δειγματοληπτικά, σαν να μην υπάρχει.

- Όσο αυξάνει το μορφωτικό επίπεδο της οικογένειας, μειώνονται οι ώρες παρακολούθησης της τηλεόρασης (Ελισάβετ Κυριαζή, παιδίατρος, από μελέτη του Πανεπιστημίου Αθηνών). Γι' αυτό πέφτει τόση μόρφωση απ' τα κανάλια.

- Καταπληκτικές οι αγορεύσεις βουλευτών για τα ΜΜΕ. Άνθρωποι ήθους, αγωνιστές, έντιμοι εκπρόσωποι του λαού, εύγλωττοι, με καίριες παρατηρήσεις, ορμητικοί μια επιχειρηματολογημένη καταγγελία των καταχρήσεων του Τύπου και κυρίως της τηλεόρασης, μια κοινή θέληση για την αποκατάσταση της δικαιοσύνης και την εξάλειψη της

ΜΑΡΙΑ ΒΕΪΝΟΓΛΟΥ

Το Μεγάλο Πλόϊο

ΑΦΗΓΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΚΗ ΜΑΣ ΑΝΑΤΟΛΗ

με ψηφαφίς του Ράιτη Κούιδη

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ντέφι

αιθαιρεσίας και των παρανομιών. Η δημιουργία ολιγοπωλίων, η ανεξέλεγκτη ρύπανση, η παραεξουσία, η κακοποίηση της γλώσσας, η υπονόμευση των δημοκρατικών θεσμών και όλα τα δεινά στο στόχαστρο.

Και μετά, μ' ένα πουφ, εξαφανίστηκε η μαγική εικόνα! Και επανεμφανίζεται η αληθινή εικόνα: Κυριακού, Κόκκαλης, Αλαφούζος, Κουρής...

- Συχνά, οι βουλευτές αγορεύουν σαν να κάνουν αντιπολίτευση στον εαυτό τους. Κουνάνε απειλητικά τα δόρατα εναντίον των κακών, ως ξορκιστές, και μετά, στο καφενείο της Βουλής, πίνουν ένα φραπέ για να πάνε κάτω τα φαρμάκια, προσγειώνονται και ελπίζουν να μην τους πήρε κανές στα σοβαρά και βρούνε και κάνα μπελά!

- Πώς το ΠΑΣΟΚ των κάτω μετεμψυχώθηκε σε ΠΑΣΟΚ των πάνω;

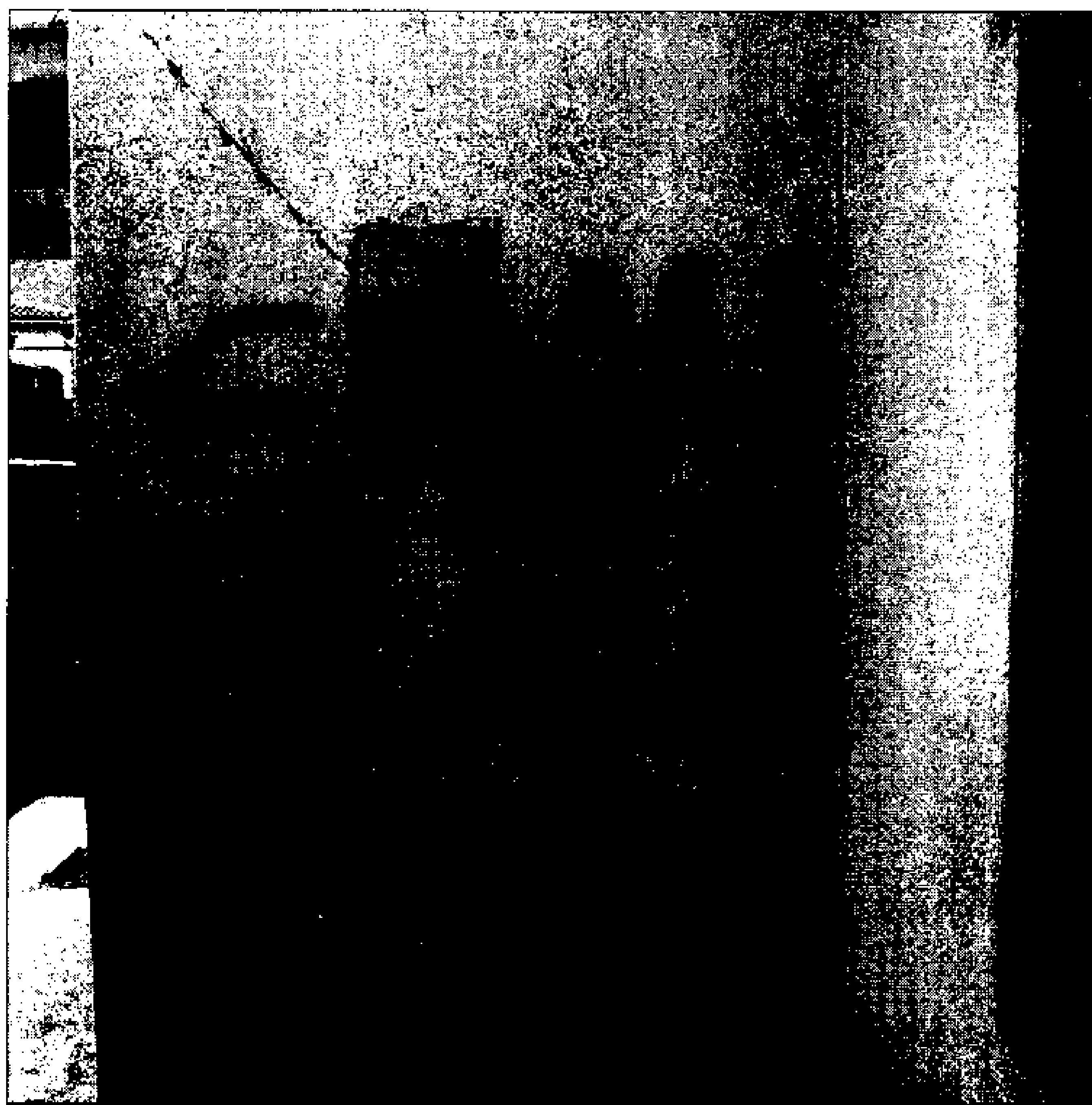
- Από τους 792 νέους δίσκους που κυκλοφόρησαν μέσα στο '94, 357 είναι προσωπικοί των τραγουδιστών, 82 των τραγουδοποιών, που γράφουν και ερμηνεύουν τα τραγούδια τους και 121 των συνθετών (πηγή: Πέτρος Δραγουμάνος).

- Ο Μίκης Θεοδωράκης απαίτησε με φωνές, διαμαρτυρίες, ακόμα κι απειλές, να του γιορτάσουν τα γενέθλιά του. Και καλώς το επέβαλε. Άλλα το παράκανε. Και δώσ' του γενέθλια: Νέο Ηράκλειο, Κατράκειο, Γκάζι, Ηρώδειο, Καλλιμάρμαρο... Άραγε, σε πόσες μέρες θα ξαναθυμηθεί πόσο αδικημένος είναι;

- 80 χρόνια απ' τη γέννηση του Βασίλη Τσιτσάνη. Είδατε τίποτα, ακούσατε τίποτα;

- Εκατοντάδες εκατομμύρια για την πολυδιαφημισμένη φιλανθρωπία του Υπουργείου Πολιτισμού, το επίδομα των 5 εκατομμυρίων δραχμών, που ανακούφισε μερικούς παλαιόμαχους των τεχνών και έκανε πλουσιότερους ορισμένους που ευεργετήθηκαν, χωρίς να πληρούν τους όρους που δικαιολογούσαν την ενίσχυσή τους. Άλλα ακόμα κι αν έλειπαν οι παρεμβάσεις και η ακρισία στη διάθεση των χρημάτων, η πράξη φιλανθρωπίας έγινε πολύ καθυστερημένα, αφού οι πιο πολλοί απ' αυτούς που είχαν πραγματική ανάγκη ενίσχυσης βρίσκονταν ήδη στους ουρανούς.

Άσε που παραλείφθηκαν σημαντικά πρόσωπα, ενζωή, που είχαν πραγματική ανάγκη.

Αφιερωμένο εξαιρετικά στους Υπουργούς Οικονομικών.
από τον Άγνωστο Έλληνα! (Φωτ.: Σ.Ε. - ντέφι)

Οι δε καλλιτέχνες της δημοτικής μουσικής... δεν είναι υπαρκτά πρόσωπα!

- Στο χωριό μου, πρώτα φτιάχνανε τις τουαλέτες και μετά τα σαλόνια.

Εδώ, οι πάσης φύσεως και τάξεως "υπουργοί πολιτισμού" πέσανε με τα μούτρα στα κονδύλια, για έργα βιτρίνας και φιγούρας, αφηφώντας την Ελλάδα που καταρρέει.

- Εκατοντάδες εκατομμύρια για κάθε λογής επετείους και επαίτες. Και κοσμικότητες.

- "Σοσιαλιστές" αναβαθμίζουν τις δημόσιες σχέσεις τους αντικαθί-

στώντας τις δεξιώσεις με "πολιτιστικές δραστηριότητες". Ακόμα και στον κατηγορούμενο για μίζες και πλαστογραφίες απ' τη βελγική δικαιοσύνη, Γ.Γ. του ΝΑΤΟ, Βίλι Κλάες (γνωστό "φίλο" Σέρβων, ορθοδόξων χριστιανών κ.ά.), παραχώρησαν το Ηρώδειο!

- Πολύ καλή η πρόταση ενός φίλου δημοσιογράφου να ετοιμάσουμε έναν κατάλογο με τα ονόματα όλων εκείνων που δουλεύουν σε εφημερίδες, ραδιόφωνα και τηλεοράσεις, επιφορτισμένοι με το καθήκον να κρίνουν την εξουσία για τα έργα της και ταυτόχρονα έχουν προσληφθεί απ' το Υπουργείο Πολιτισμού ή/και το Μέγαρο μουσικής!

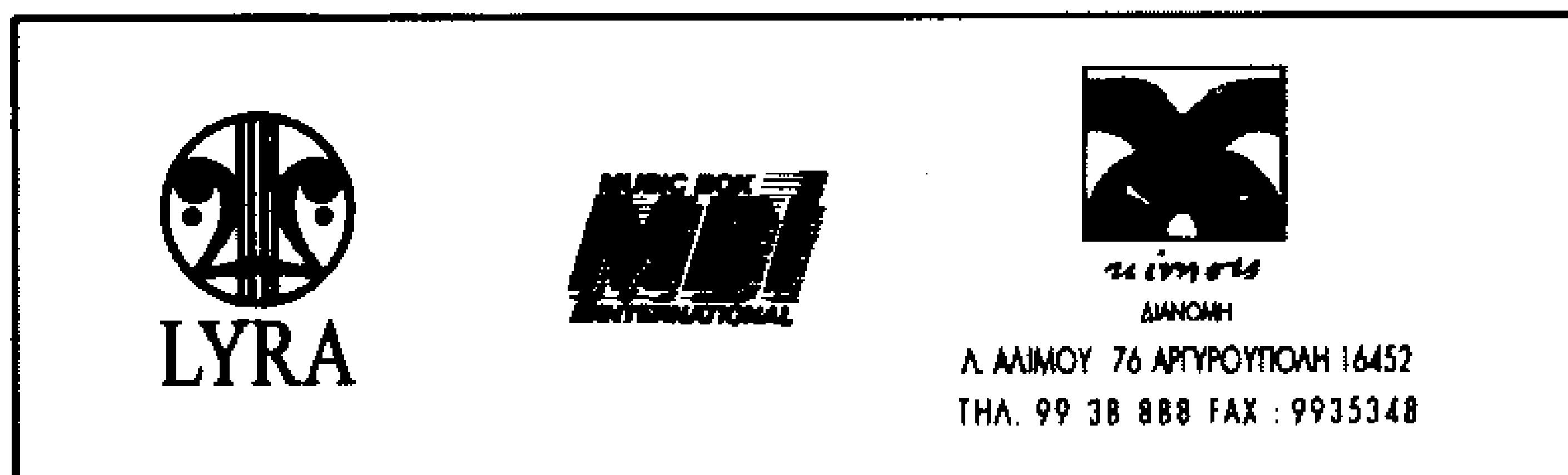
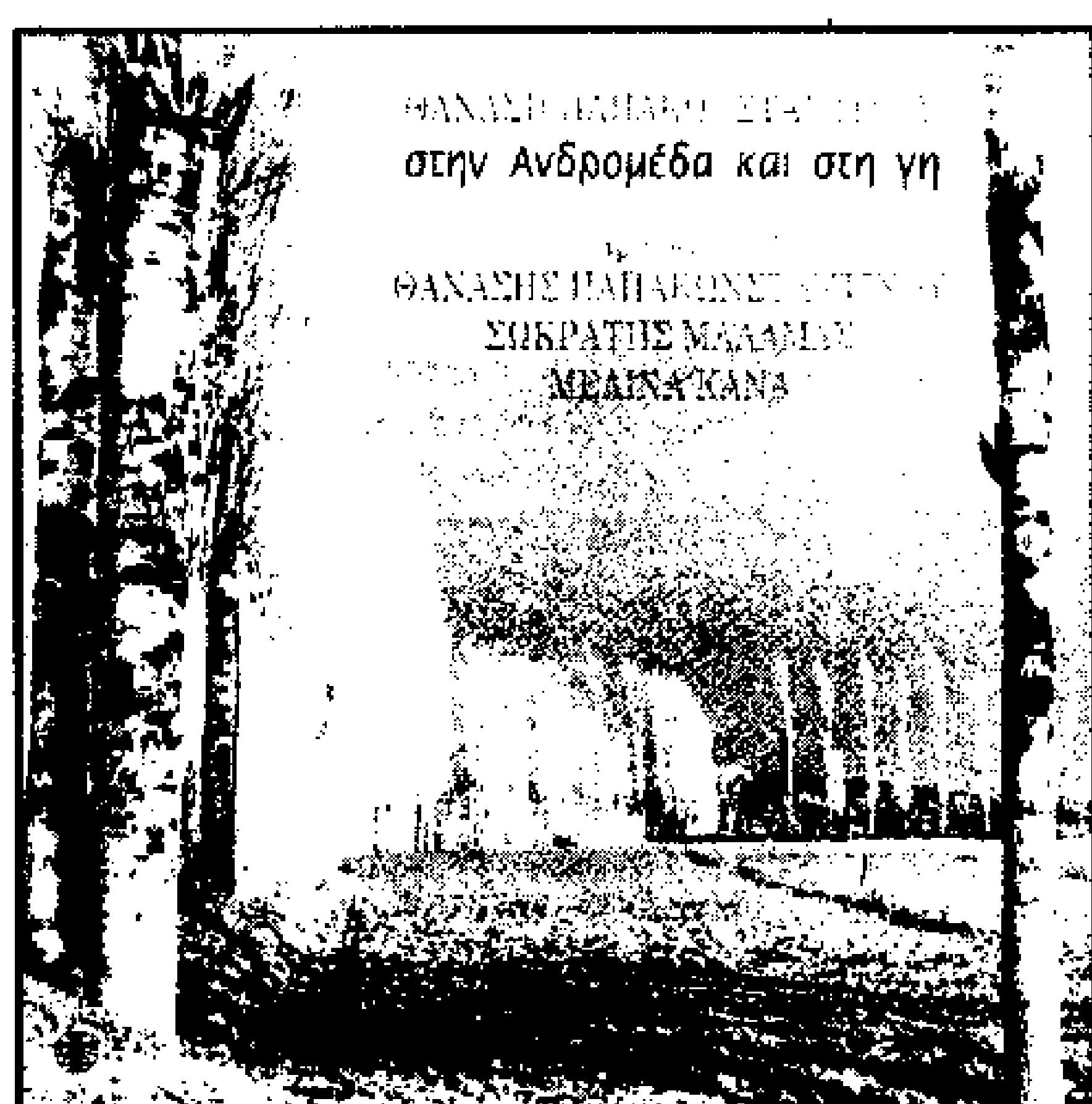
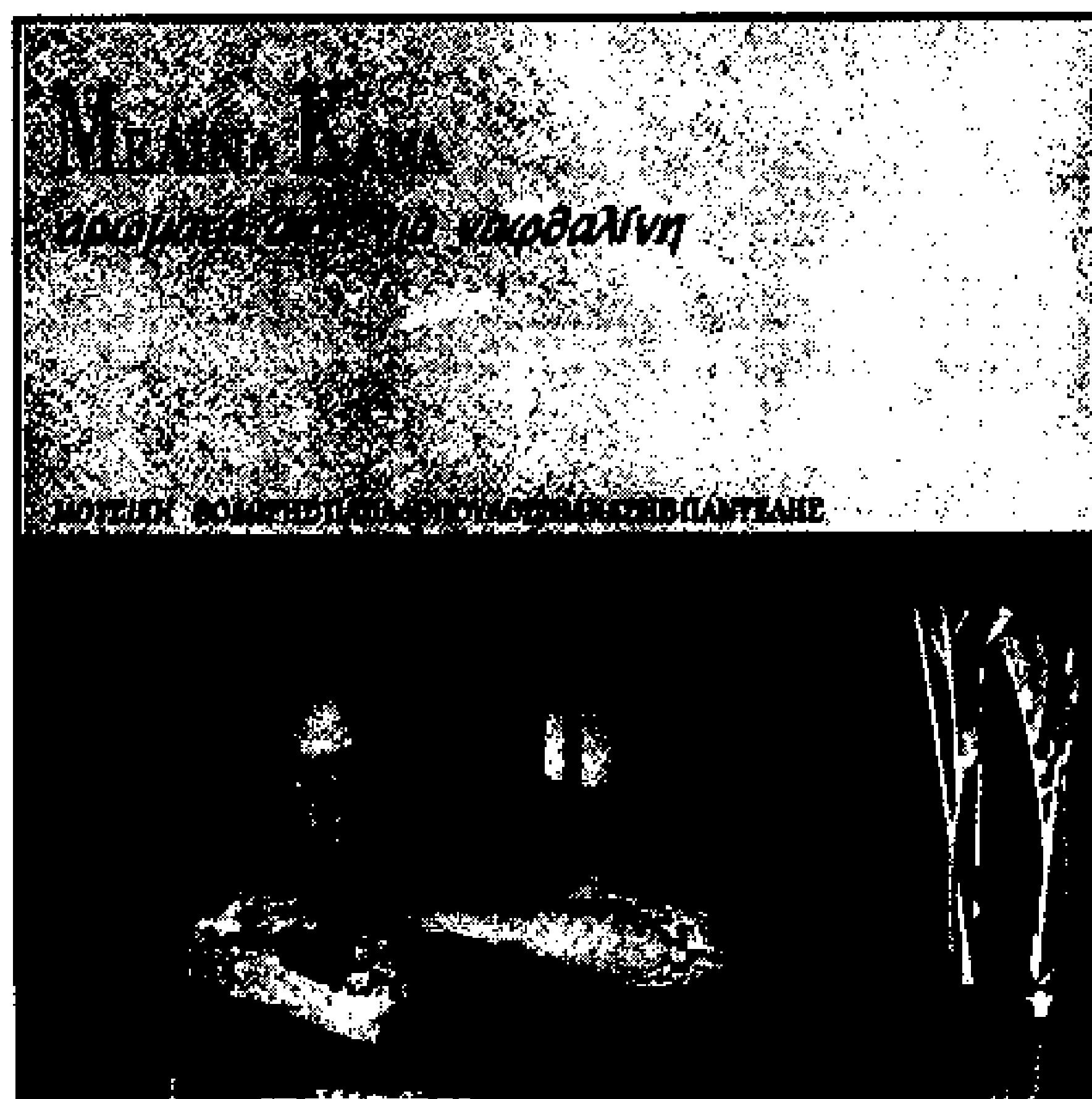
- Είμαστε άνθρωποι διψασμένοι για ενημέρωση, καταδικασμένοι να την αναζητούμε μέσα από τις εφημερίδες. Μέσα από άρθρα και σχόλια που υπηρετούν φανερά και συγκαλυμμένα συμφέροντα.

Για να βγάλεις κάποιο συμπέρασμα, πρέπει να τις διαβάζεις όλες, γνωρίζοντας σε ποιούς ανήκουν άμεσα και με ποιούς κάνουν παιχνίδι έμμεσα ώστε, με πολύπλοκους συσχετισμούς, να πλησιάζεις την αλήθεια. Αφού και η τελευταία είδηση φιλτράρεται. Αυτό όμως είναι δαπανηρό, χρονοβόρο και ψυχοφθόρο. Εναλλακτική λύση, ίσως, τα μικρής κυκλοφορίας έντυπα, που κάνουν αποκαλύψεις. Παρόν, Ποντίκι, Αντί, Πριν, Εποχή κ.ά.

- Έχετε ακούσει για τους "διασκεδαστές των πλουσίων";

Είναι καμιά εικοσαριά απ' αυτούς, τραγουδιστές, ηθοποιοί, σκηνοθέτες, μουσικοί, που ειδικεύονται στις κοσμικές εκδηλώσεις, κυρίως επετείους, περιωπής.

ΤΟ ΝΕΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑ

ΣΟΦΟΚΛΗ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Οπωροκοπεύτης την ομάδα
και δημόσιας πολιτικής στη
θέση της Ελλάδας. Στην πόλη
της Αθήνας την απόβαση του.

ΠΑΡΟΥΣΙΑ

ΣΟΦΟΚΛΗ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ *'Ιστορία και δημοτικό τραγούδι*

"Ένα βιβλίο που έχει σκοπό, στή δύσκολη έποχή που ζούμε, νά συμβάλλει στή διατήρηση τής έθνικης μας κληρονομιᾶς και ταυτότητας.

Στίς σελίδες τοῦ βιβλίου παρουσιάζεται ή ίστορία τοῦ γένους, ἀπό τήν βυζαντινή ἀκόμη περίοδο, μέχρι τό 1945.

Σελίδες 380, τιμή 3.500 δρχ.

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΤΟ ΝΟΕΜΒΡΙΟ ΠΟΙΗΜΑΤΑ & ΠΟΙΗΜΑΤΑ

12 χαρακτικά τοῦ ζωγράφου Γιώργου Κόρδη πού κοσμοῦν 12 κορυφαῖες στιγμές τῆς έλληνικής ποίησης.

Παλαμᾶς, Έγγονόπουλος, Παπαντωνίου, Γκανᾶς, Βαγενᾶς, Μαλακάσης, Εφταλιώτης, Κοροπούλης, Γρυπάρης, Ελύτης, Σκαρίμπας, Σαχτούρης, Λόρδος Βύρων

Προλογίζει και ἐπιμελείται
ο Ηλίας Λάγιος

Έκδόσεις ΠΑΡΟΥΣΙΑ, Σόλωνος 94 Αθήνα, τηλ: 3615147, fax: 3614531

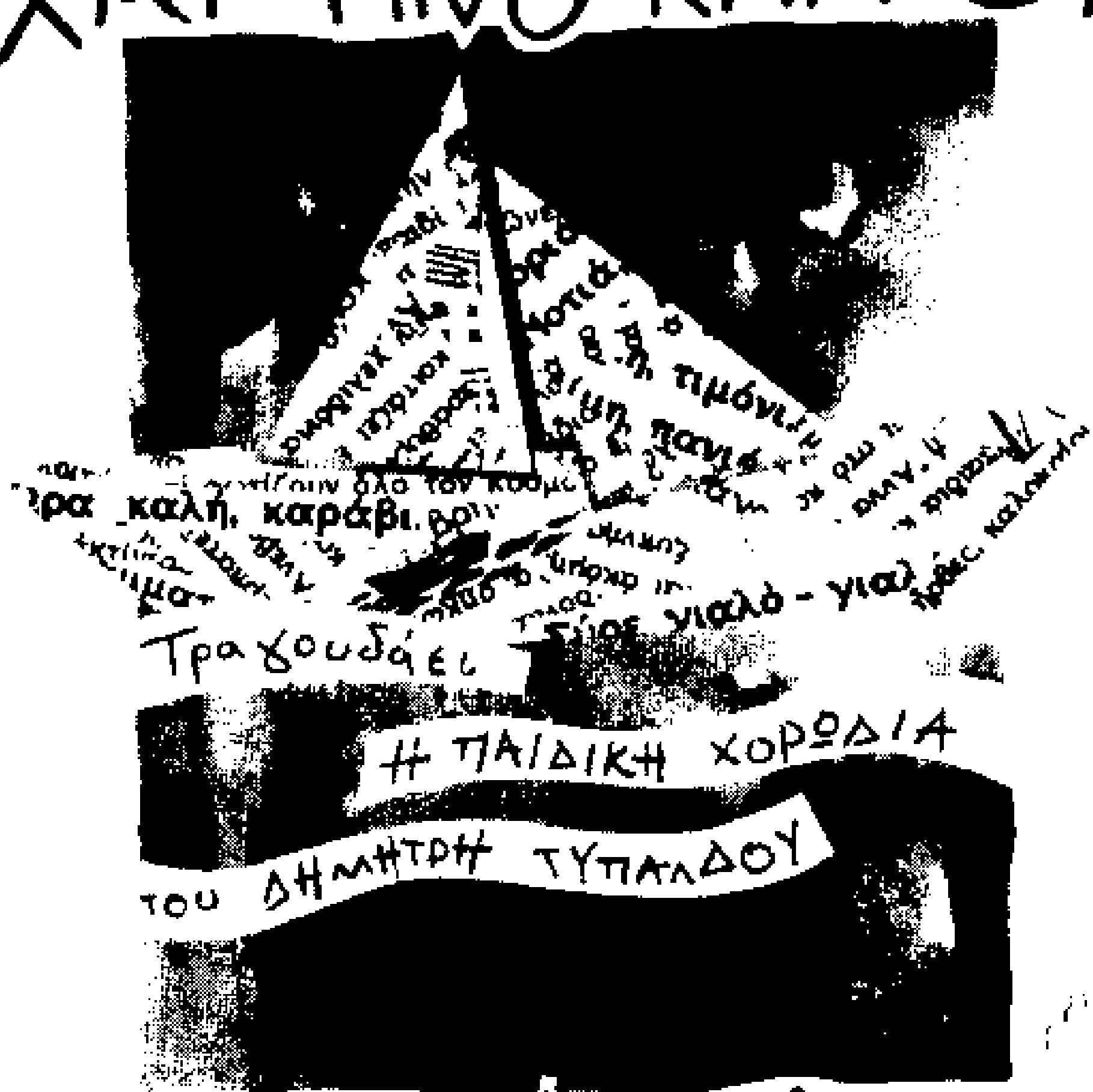
EROS Τις σίους αγαπούν να είδηντες τέλειοι,

ΜΑΝΩΛΗ ΓΑΛΙΑΤΣΟΥ "Της αγάπης το μαντήλι"

Τραγουδούν:
Γλυκερία
Ελένη Τσαλιγοπούλου
Νίκη Τσαϊρέλη

ΧΑΡΤΙΝΟ ΚΑΡΑΒΙ

ΝΟΤΗ ΜΑΥΡΟΥΔΗ "Χάρτινο Καράβι"

Τραγουδάει:
"Η Παιδική Χορωδία του Δημήτρη Τυπαλδού"

Μουσική του Νοτη Μαυρούδη

ΠΕΤΡΟΥ ΒΑΓΙΟΠΟΥΛΟΥ - ΜΑΝΩΛΗ ΡΑΣΟΥΛΗ
"Βαλκανιζατέρ"

Τραγουδούν:
Ελένη Βιτάλη, Γλυκερία, Πέτρος Γαϊτάνος,
Πασχάλης Τερζής, Αγάθωνας Ιακωβίδης
Λάμπρος Καρελάς, Θοδωρής Παπαδόπουλος,
Ανδρέας Καρακότας

ΝΕΑ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΣΤΗ ΔΙΣΚΟΓΡΑΦΙΑ

PRODUCTION SOUND® E.E.

SOUND AND LIGHT EQUIPMENT

KOMNHNΩΝ 39, ΑΘΗΝΑ 114 73
ΤΗΛ.: 6424459, 6452862 FAX: 6448737

**ΕΛÁΤΕ
ΟΤÍΣ
Μάσκες!**

ΣΤΗΝ ΟΜΟΡΦΗ ΝΥΧΤΑ

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
ΜΑΝΩΛΗΣ ΜΕΞΑΝΤΩΝΑΚΗΣ
ΜΑΡΙΝΑ ΣΚΙΑΔΑΡΕΣΗ
ΤΑΚΗΣ ΑΓΓΩΝΙΑΔΗΣ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΙΝΗΣ
ΕΛΕΝΑ ΒΑΡΒΑΡΗ
ΜΑΡΙΑ ΛΑΖΑΡΗΤΗ

Αγίας Γλυκερίας 44 & Στεφανοπούλου 1 - Γαλάτσι - Τηλ: 2929 939/40/41

Γραφτείτε συνδρομητές για 12 τεύχη

ΕΛΛΑΔΑ-ΚΥΠΡΟΣ (ΔΡΧ. 16.000)

ΗΠΑ (\$85) ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ (\$) ΑΥΣΤΡ. 115) ΕΥΡΩΠΗ (DM120, FR420, £55, \$80)

ΙΣΡΑΗΛ (US \$75) ΑΛΒΑΝΙΑ (US \$12) ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΕΣ π.Σ.Ε.(Κ.Α.Κ) (US \$12)

ΑΛΛΕΣ ΧΩΡΕΣ (US \$85)

Όνομα

Διεύθυνση

Χώρα.....

Τηλέφωνο Fax:

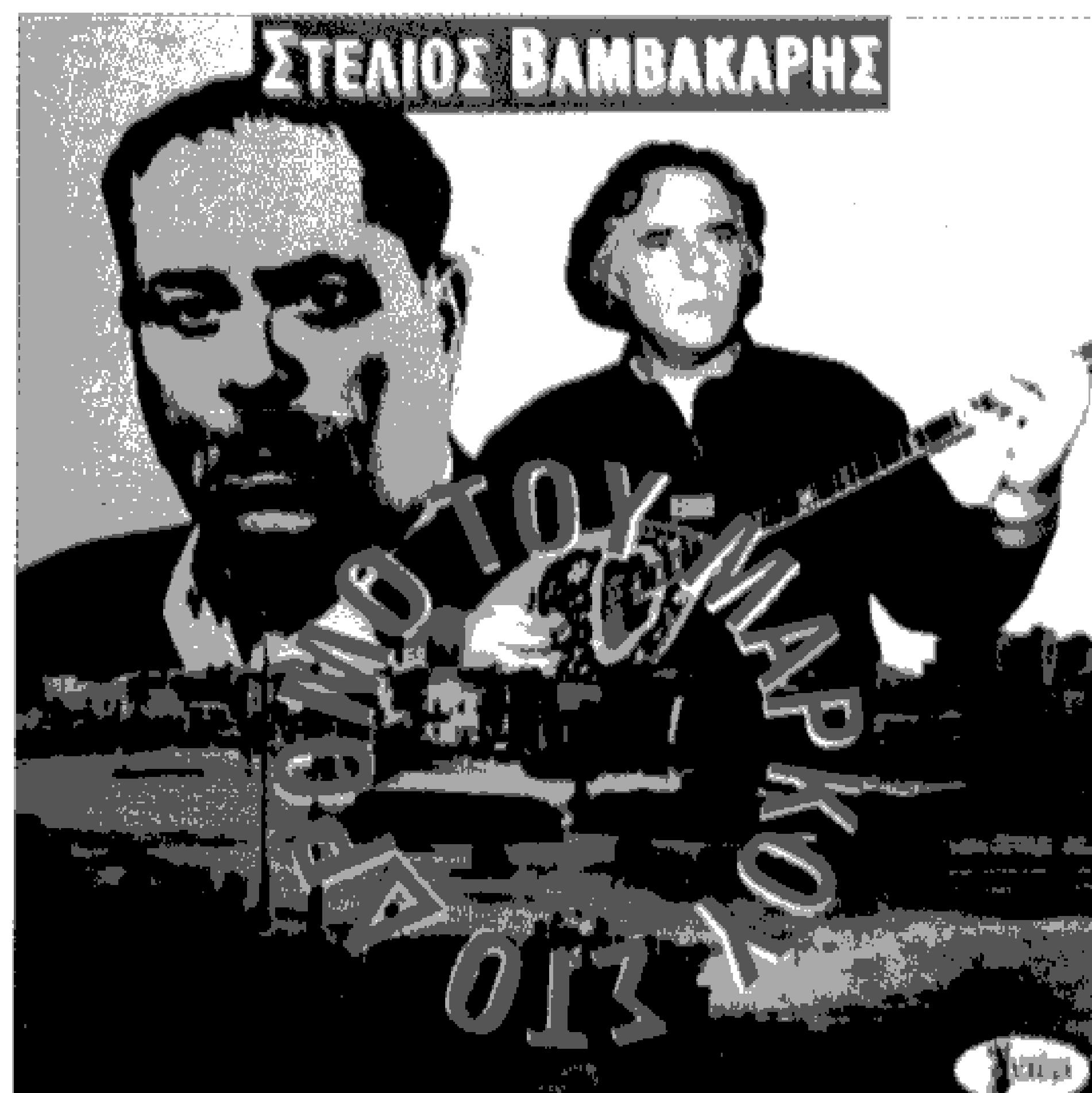
ΝΤΕΡΙ

Εμβάσματα: Σ. Ελληνιάδης • Σόλωνος 85, Αθήνα 106 79 • Τηλ.: 3629569

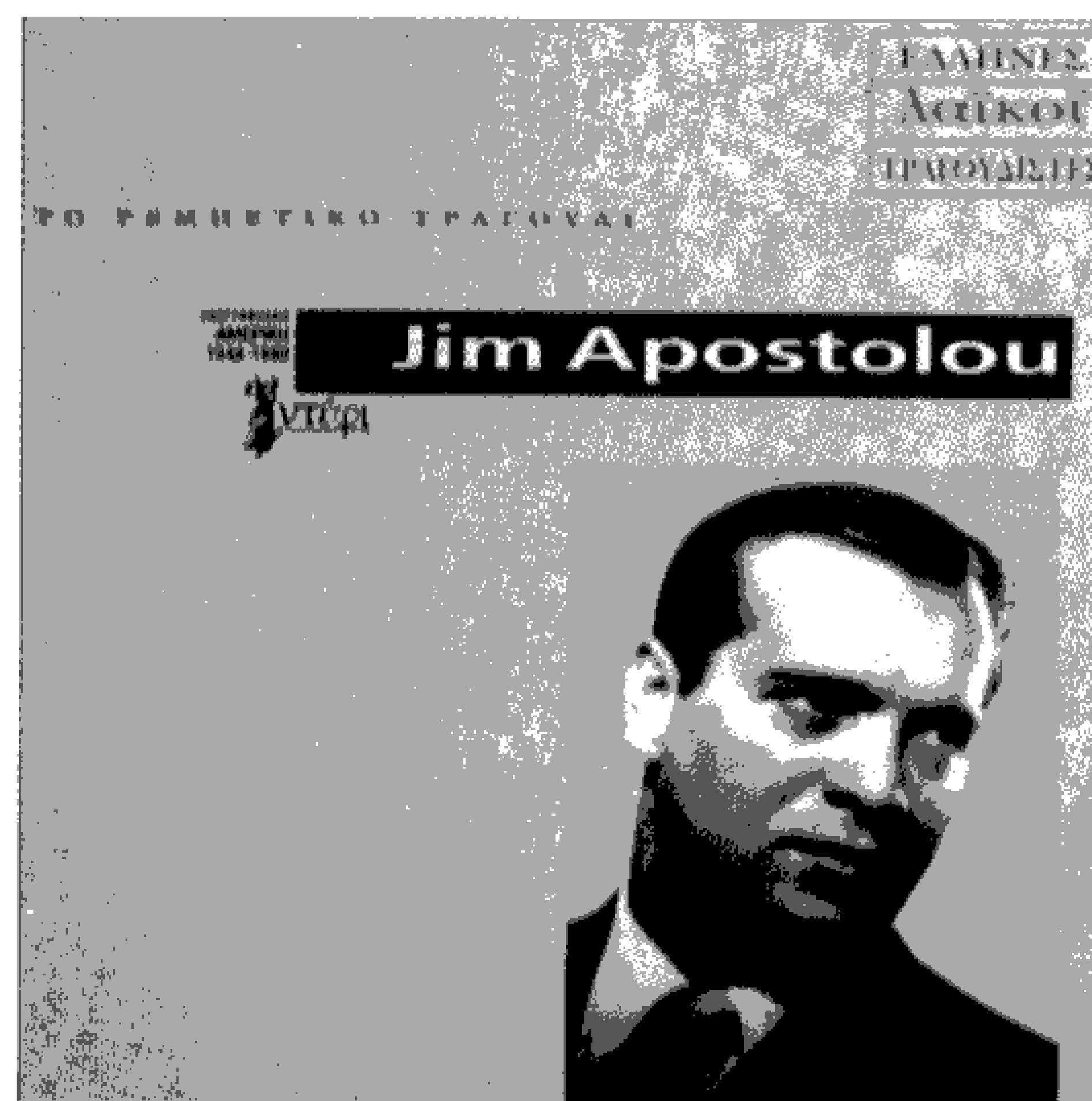
το

παρουσιάζει

ΣΤΕΛΙΟΣ ΒΑΜΒΑΚΑΡΗΣ
Στο δρόμο του Μάρκου

JIM APOSTOLOU
Πχογραφήσεις στην Αμέρική

ΝΙΚΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ
Αρχόντισσα του λιμανιού

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ
Κρυσταλλίνες νύχτες

τέσσερις ελληνικές όψεις

Από τα καλά καταστήματα δίσκων
και το Ντέφι (τηλ.: 3629.569, φαξ: 3641.334)